

Välfärdsberättelsens årsrapport 2023

Sibbo kommun

23.5.2024 – UTKAST

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
1 Inledning.....	2
2 Främjande av välfärd och hälsa i Sibbo	3
2.1 Strukturer för främjande av välfärd och hälsa.....	3
2.2 Hälsöfrämjande verksamhet	6
3 Översikt över Sibbobornas välfärd år 2023	8
3.1 Välfärd som anges av indikatorer och annan data.....	8
3.1.1 Ekonomi, livskraft och befolkning.....	8
3.1.2 Barn, yngre tonåringar och barnfamiljer	10
3.1.3 Ungdomar och unga vuxna.....	13
3.1.4 Personer i arbetsför ålder.....	18
3.1.5 Äldre personer.....	19
3.1.6 Alla åldersgrupper	20
3.1.7 HYTE-koefficient.....	22
4 Åtgärder för främjande av välfärd och hälsa 2023	27
4.1 Främjande av välfärd och hälsa i Sibbo kommuns strategi och i den omfattande välfärdsberättelsen och -planen 2021–2025	27
4.2 Åtgärder för främjande av välfärd och hälsa hos sektorerna år 2023.....	28
4.2.1 Koncerttjänster	28
4.2.2 Vardag och fritid.....	29
4.2.3 Utbildning.....	33
4.2.4 Småbarnspedagogik.....	35
4.2.5 Samhälle och miljö	36
5 Sammanfattning och slutsatser.....	37
6 Behandling i organen.....	37
7 Bilagor.....	38
Bilaga 1 Tabeller och diagram i välfärdsberättelsens årsrapport.....	38
Bilaga 2 Rapporter och sammanställningar om befolkningens välfärd, producerade av kommunen	41

Välfrädsberättelsens årsrapport 2023

Sammanfattning

Att främja kommuninvånarnas välfärd är kommunens grundläggande uppgift. Kommunerna ska följa sina invånarnas hälsa och välfärd, de faktorer som påverkar dessa och de åtgärder som vidtas inom de kommunala tjänsterna för att tillgodose kommuninvånarnas välfärdsbehov. En rapport om kommuninvånarnas hälsa och välfärd samt vidtagna åtgärder ska årligen avges till fullmäktige.

I välfärdsberättelsens årsrapport 2023 beskrivs befolkningens välfärd mot bakgrund av de senaste uppgifterna. Dessutom beskriver årsrapporten de åtgärder som vidtagits inom kommunens sektorer för att främja befolkningens välfärd år 2023.

Sibbobornas välfärd ligger i allmänhet på en god nivå. Det finns utrymme för förbättring, särskilt när det gäller ungdomars välfärd. För att förbättra ungdomars välfärd är det också viktigt att i förebyggande syfte stödja barns och barnfamiljers välfärd. Dessutom är det viktigt att identifiera vilka faktorer som har främjat Sibbobornas välfärd.

Det finns utrymme för utveckling av planmässigheten och systematiken i främjandet av välfärd och hälsa i Sibbo kommun. Under 2024 kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt lanseringen av välfärds- och hälsofrämjande strukturer i Sibbo.

År 2023 har Sibbo kommun genomfört flera åtgärder för att främja befolkningens välfärd och hälsa. Åtgärder för att främja välfärd och hälsa har genomförts inom alla kommunens sektorer. De välfärds mål som beskrivs i välfärdsberättelsen och -planen för fullmäktigeperioden 2021–2025 är dock mycket omfattande och har inte definierats konkret. Således har de inte givit någon specifik riktning för kommunens arbete i syfte att främja välfärd och hälsa.

I dokumentversionen av välfärdsberättelsens årsrapport 2023 sammanställs de viktigaste indikatorerna för befolkningens välfärd. En mer omfattande översikt över indikatorer för befolkningens välfärd finns i den elektroniska välfärdsberättelsen: [VÄLFÄRDSBERÄTTELSENS ÅRSRAPPORT 2023](#).

1 Inledning

Vad innebär en välfärds- och säkerhetsrapport?

Enligt 1 § i kommunallagen (410/2015) är främjandet av kommuninvånarnas välfärd en grundläggande uppgift för en kommun. Dessutom ålägger 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) kommunerna att följa sina invånarnas hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa. Kommunen ska också följa de åtgärder som vidtas inom de kommunala tjänsterna för att tillgodose kommuninvånarnas välfärdsbehov. En rapport om kommuninvånarnas hälsa och välfärd samt vidtagna åtgärder ska årligen avges till fullmäktige.

Välfrädsberättelsen är ett informationspaket om kommuninvånarnas välfärd och hälsa och de faktorer som påverkar dessa. Kommunens sektorer utarbetar välfärdsberättelsen som ett samarbete. Välfrädsberättelsen sammanför kommunens arbete för att främja befolkningens välfärd och hälsa. En omfattande välfärdsberättelse och välfärdsplan utarbetas en gång per fullmäktigeperiod. Dessutom utarbetas årligen en årsrapport för välfärdsberättelsen, som rapporterar om befolkningens välfärd och de åtgärder som vidtagits under föregående år.

Välfrädsberättelsens årsrapport 2023

Välfrädsberättelsens årsrapport 2023 beskriver befolkningens välfärd mot bakgrund av den senaste informationen samt de åtgärder som vidtagits inom kommunens olika sektorer för att främja befolkningens välfärd.

Kapitel 2 beskriver strukturerna för främjande av välfärd och hälsa i Sibbo och den hälsofrämjande verksamheten i Sibbo kommun. Kapitel 3 ger en översikt över Sibbobornas välfärd. Kapitel 4 beskriver de välfärds- och hälsofrämjande åtgärder som vidtogs 2023 och övriga särskilda prioriteringar i verksamheten hos kommunens sektorer. Kapitel 5 beskriver årsrapportens sammanfattning och slutsatser, kapitel 6 beskriver processen för behandling av årsrapporten i de kommunala organen och kapitel 7 beskriver bilagorna till årsrapporten.

I dokumentversionen av välfärdsberättelsens årsrapport 2023 sammanställs de viktigaste indikatorerna för befolkningens välfärd. En mer omfattande översikt över indikatorer för befolkningens välfärd finns i den elektroniska välfärdsberättelsen: [VÄLFÄRDSBERÄTTELSENS ÅRSRAPPORT 2023](#).

Processen för utarbetande av välfärdsberättelsens årsrapport 2023

Välfrädschefen har tillsammans med kommunens arbetsgrupp för främjande av välfärd och hälsa ("HYTE", från finskans *hyvinvointi ja terveys*) ansvarat för utarbetandet av välfärdsberättelsens årsrapport 2023. Alla kommunens sektorer är representerade i HYTE-arbetsgruppen.

Information samlades in via e-post från kommunens sektorer om nyckeltal relaterade till respektive sektors verksamhet, observationer om befolkningens välfärd samt rapporter relaterade till befolkningens välfärd, som har sammanställts i sektorerna. Dessutom samlades information in från sektorerna om de åtgärder som vidtagits för att främja välfärd och hälsa 2023 och om andra prioriteringar i verksamheten. Sammanställningen av uppgifterna har varit välfärdschefens ansvar tillsammans med HYTE-arbetsgruppen.

Välfrädsberättelsens årsrapport behandlas i välfärdssektionen, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

2 Främjande av välfärd och hälsa i Sibbo

2.1 Strukturer för främjande av välfärd och hälsa

Främjande av välfärd och hälsa i Sibbo kommuns organorganisation

Enligt Sibbo kommuns förvaltningsstadga ska kommunstyrelsens välfärdssektion sörja för främjande av välfärd och hälsa i kommunen.

Beslut om främjande av välfärd och hälsa fattas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Vid behov inhämtas yttranden från andra organ i frågor som rör främjande av välfärd och hälsa.

Främjande av välfärd och hälsa i Sibbo kommuns personalorganisation

Hos personalorganisationen i Sibbo kommun ligger samordnings- och ledningsansvaret för främjande av välfärd och hälsa inom sektorn för vardag och fritid med avseende på serviceområdet för välfärdstjänster.

Främjande av välfärd och hälsa är dock en tväradministrativ och övergripande verksamhet som alla sektorer måste beakta i sin egen verksamhet.

Samordning av främjande av välfärd och hälsa

Välfrädschefen ansvarar för samordning av främjande av välfärd och hälsa samt för ledningen av processerna för att främja välfärd och hälsa. Välfrädschefens uppgifter omfattar bland annat planering, utveckling, implementering och samordning av välfärds- och hälsofrämjande strukturer, verksamhetsätt och praxis, samordning av beredningen av välfärdsberättelsen och andra lagstadgade planer samt kommunikationen till fältet. Välfrädschefen agerar som föredragande för välfärdssektionen och som beredare för äldre- och handikappråden.

Arbetsgruppen för främjande av välfärd och hälsa i Sibbo kommun är en viktig arbetsgrupp som stöder samordningen av kommunens arbete inom välfärd och hälsa. Alla kommunens sektorer är representerade i arbetsgruppen. Välfrädschefen agerar ordförande. Arbetsgruppen inledde sin verksamhet hösten 2023. Medlemmarna i arbetsgruppen agerar som kontaktpersoner för främjande av välfärd och hälsa inom sina sektorer.

Arbetsgruppen för främjande av välfärd och hälsa har bland annat följande uppgifter:

- samordning och beredning av kommunens välfärds- och hälsofrämjande arbete
- beredning och samordning av arbetet med välfärdsberättelsen årligen och varje fullmäktigeperiod
- uppföljning av välfärdsdata
- övergripande samordning av arbetsgrupperna relaterade till främjande av välfärd och hälsa
- beredning av ärenden som ska behandlas av välfärdssektionen och påverkansorganen
- intern och extern kommunikation om välfärds- och hälsofrämjande arbete.

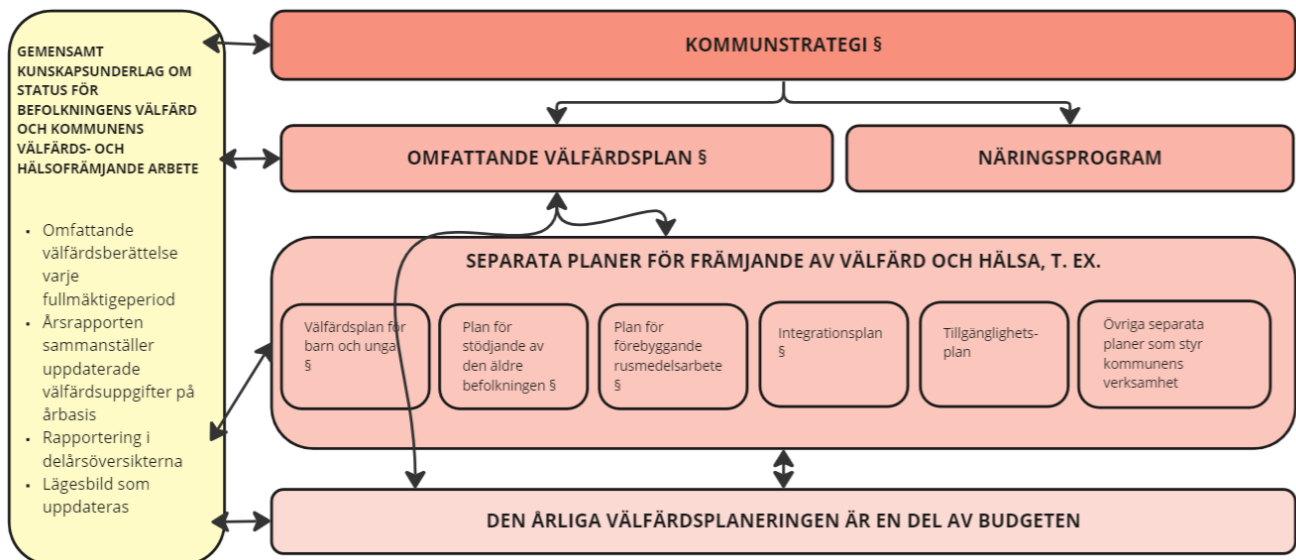
Ledning med kunskap om främjande av välfärd och hälsa

Välfrungerande kunskapsledning är en förutsättning för att välfärd- och hälsofrämjande arbete ska vara verkningsfullt. På så sätt kan vi identifiera de viktigaste välfärdsutmaningarna för befolkningen och rikta åtgärderna särskilt mot dessa. Då kan vi också rikta de tillgängliga resurserna på ett planmässigt sätt.

Ett utkast till strukturer för ledning med kunskap om främjande av välfärd och hälsa i Sibbo har utarbetats, och utkastet kommer att preciseras under 2024. Strukturen för ledning med kunskap om välfärd och hälsa beskriver hur de planer och program som styr kommunens välfärd- och hälsofrämjande arbete bildar en helhet och hur den årliga välfärdplaneringen är uppbyggd i förhållande till planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet.

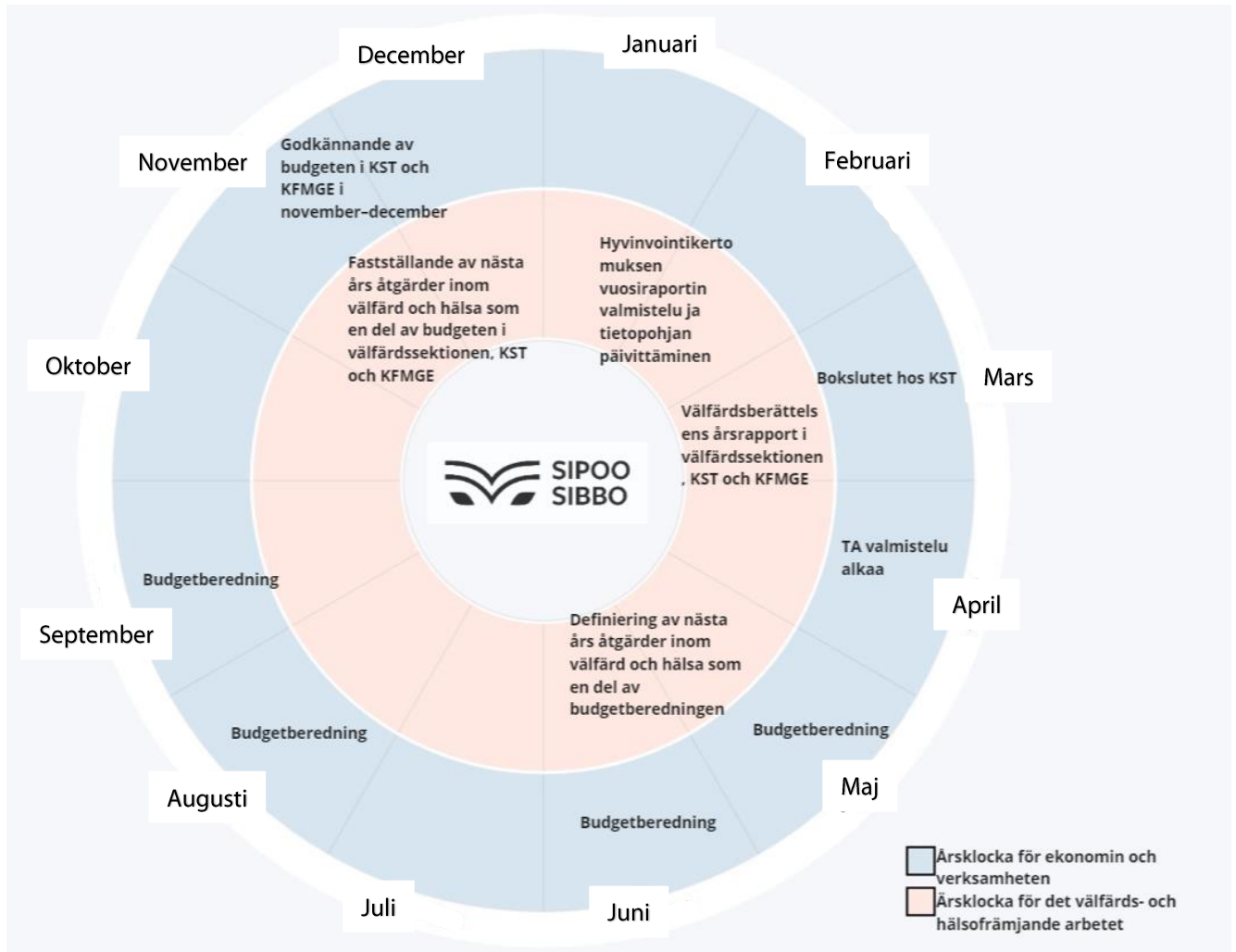
Diagram 1 beskriver helheten av program och planer som styr arbetet med främjande av välfärd och hälsa. **Kommunstrategin** är den viktigaste strategiska planen som styr kommunens verksamhet. Den beskriver också de viktigaste strategiska riktlinjerna för att främja välfärd och hälsa. Varje fullmäktigeperiod utarbetas en **lagstadgad omfattande välfärdplan**, som är en strategisk plan för arbetet inom välfärd och hälsa och som delas av alla kommunsektorer. Den sammanställer kommunens centrala, kunskapsbaserade mål för främjande av välfärd och hälsa samt åtgärderna som stöder dessa. **De separata planerna för främjande av välfärd och hälsa** beskriver mer detaljerat målen och åtgärderna för varje uppgiftsområde samt den operativa verksamheten. **Den årliga välfärdplaneringen** är en del av budgeten. Planer och program på olika nivåer använder **ett gemensamt kunskapsunderlag**.

Diagram 1. Helheten av program och planer som styr arbetet med att främja välfärd och hälsa.

På årsnivå är planeringen av det välfräds- och hälsofrämjande arbetet kopplad till planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet (diagram 2). Välfrädsberättelsens årsrapport bereds och behandlas samtidigt med kommunens bokslut och årsberättelse. Årsrapporten innehåller en översikt över befolkningens välfärd och rapportering om föregående års åtgärder inom välfärd och hälsa. Nästa års välfräds- och hälsofrämjande åtgärder fastställs som en del av budgetberedningen, och åtgärderna antas som en del av nästa års budget. Samtidigt säkerställs att tillräckliga resurser finns för att genomföra åtgärderna.

Diagram 2. Årlig planering av välfräds- och hälsofrämjande arbete.

Nätverkssamarbete inom främjande av välfärd och hälsa

Tvåadministrativt och yrkesövergripande samarbete, både inom kommunen och med intressenter, är nyckeln till främjande av välfärd och hälsa. Sibbo kommuns viktigaste intressenter och samarbetspartners i arbetet för att främja välfärd och hälsa är Östra Nylands välfärdsområde och andra offentliga aktörer, organisationer och privata företag verksamma inom kommunens område.

Strukturerna för nätverkssamarbetet inom välfräds- och hälsofrämjandet i Sibbo kommer att utarbetas under 2024.

2.2 Hälsöfrämjande verksamhet

Hälsöfrämjande verksamhet beskriver hur väl kommunen har genomfört sin uppgift att främja befolkningens välfärd och hälsa och vilka relaterade åtgärder som har vidtagits. Hälsöfrämjande verksamhet består av sju olika områden inom hälsöfrämjande: engagemang, ledning, hälsouppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis, delaktighet och övrig kärnverksamhet.

TEAviisari är en nättjänst som beskriver kommunens verksamhet i främjande av hälsa. TEAviisari bedömer kommunernas hälsöfrämjande verksamhet inom sju kommunala sektorer: kommunledning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning, yrkesutbildning, idrott och motion, primärvård och kultur. De TEAviisari-uppgifter som beskrivs i välfärdsberättelsens årsrapport baseras på de senaste datainsamlingarna från de olika sektorerna i TEAviisari. Uppgifterna för varje sektor uppdateras vartannat år.

Det finns utrymme för förbättring i Sibbos TEAviisari-resultat inom alla sektorer. Poängtalet för samtliga sektorer i Sibbo är 58, medan medeltalet för hela landet är 70 poäng. Poängen för de olika sektorerna varierar mellan 47 och 67.

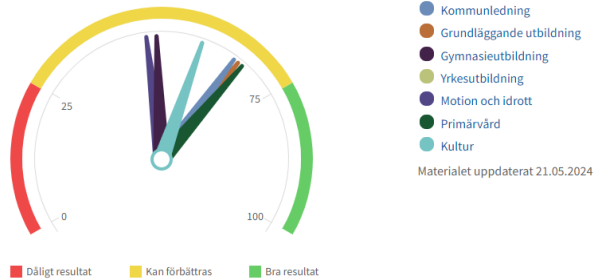
TEAviisari-poängtalet för kommunledningen i Sibbo är 65, medan medeltalet för hela landet är 82 poäng. Hos kommunledningen ligger området för uppföljning och behovsanalys på en god nivå. Hos de övriga områdena finns utrymme för förbättring. Inom delaktighet finns mest att utveckla. När det gäller delaktighet finns det också stort utrymme för förbättring hos de andra sektorerna.

Sibbo har inte haft en systematisk process för att sammanställa och gemensamt behandla svaren i TEAviisaris datainsamlingar. Således kan svaren betona uppfattningarna hos hen som svarat i en datainsamling, vilket kan försvaga resultatens tillförlitlighet. Statsandelens tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa (se kapitel 3.1.7 HYTE-koefficient) bestäms utifrån resultaten från TEAviisari, vilket belyser behovet av att skapa en systematisk process för att besvara TEAviisaris datainsamling.

Alla uppgifter som rör hälsöfrämjande verksamhet i Sibbo kommun finns i TEAviisaris onlinetjänst: [Resultat - TEAviisari - Datasystem för jämförande av hälsöfrämjande arbete](#).

Diagram 3. Hälsofrämjande verksamhet inom alla sektorer i Sibbo kommun på en skala från 0 till 100.

Alla sektorer : Sibbo 2023

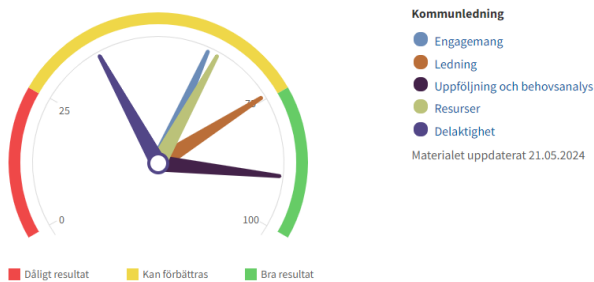

Tabell 1. Hälsofrämjande verksamhet inom alla sektorer i Sibbo kommun på en skala från 0 till 100.

	Sibbo	ÖNY VFO	Hela landet
Alla sektorer	58	65	70
Kommunledning	65	76	82
Grundläggande utbildning	62	63	65
Gymnasieutbildning	49	56	65
Yrkesutbildning	-	61	64
Motion och idrott	47	60	72
Primärvård	67	64	70
Kultur	58	74	71

Diagram 4. Hälsofrämjande verksamhet hos kommunledningen i Sibbo på en skala från 0 till 100.

Kommunledning : Sibbo 2023

Tabell 2. Hälsofrämjande verksamhet hos kommunledningen i Sibbo på en skala från 0 till 100.

	Sibbo	ÖNY VFO	Hela landet
Kommunledning	65	76	82
Engagemang	60	76	83
Ledning	74	85	86
Uppföljning och behovsanalys	90	88	90
Resurser	62	72	78
Delaktighet	38	59	77

3 Översikt över Sibbobornas välfärd år 2023

Institutet för hälsa och välfärd (THL) har berett ett förslag till minimidatainnehåll för kommunernas omfattande välfärdberättelse. Förslaget hjälper kommunerna att välja de indikatorer som kan användas för att följa upp invånarnas välfärd tillräckligt noggrant.

Indikatordata enligt minimidatainnehållet i den omfattande välfärdberättelsen kan ses i den elektroniska versionen av välfärdberättelsens årsrapport: [VÄLFÄRDS BERÄTTELSENS ÅRSRAPPORT 2023](#).

Välfärdberättelsens årsrapport 2023 sammanställer några nyckelindikatorer, med vilka utvecklingen av befolkningens välfärd under fullmäktigeperioden följs upp. Sibbo kommuns strategi och målen för den omfattande välfärdberättelsen och -planen 2021–2025 har beaktats vid valet av indikatorer.

Kapitel 3.1 beskriver befolkningens välfärd och de kommunala tjänsterna mot bakgrund av indikatordata och statistiska data. Rapporten innehåller statistik per åldersgrupp om åldersgruppens levnadsvanor, livskvalitet och delaktighet, studier, arbete och försörjning, trygghet, boende och miljö samt tjänster och deras användning. Indikatordata har kompletterats med data som producerats av de kommunala sektorerna om Sibbobornas välfärd och faktorer som påverkar välfärden.

I välfärdberättelsen och -planen för fullmäktigeperioden 2021–2025 har Borgå och Lovisa kommuner, Östra Nylands välfärdsområde och de nationella genomsnitten valts som referensområden för Sibbo. Samma referensområden används i välfärdberättelsens årsrapport.

3.1 Välfärd som anges av indikatorer och annan data

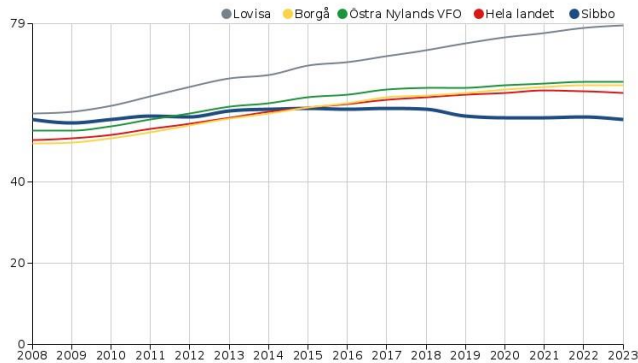
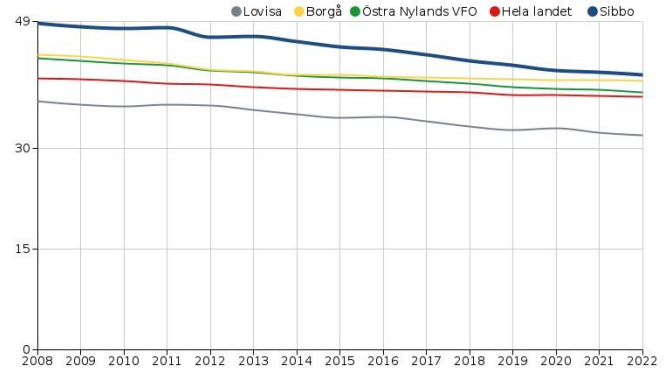
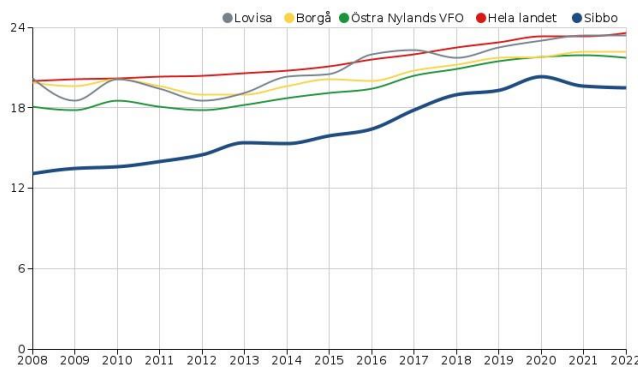
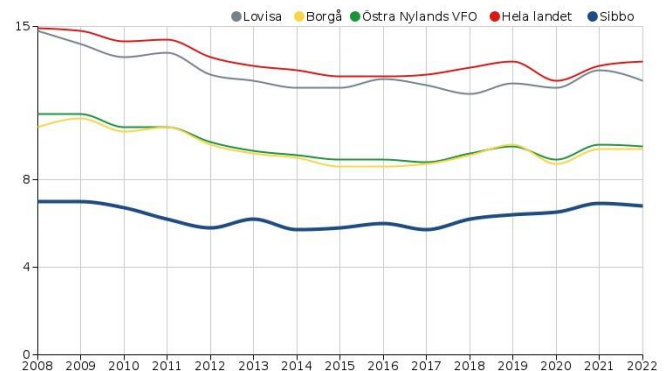
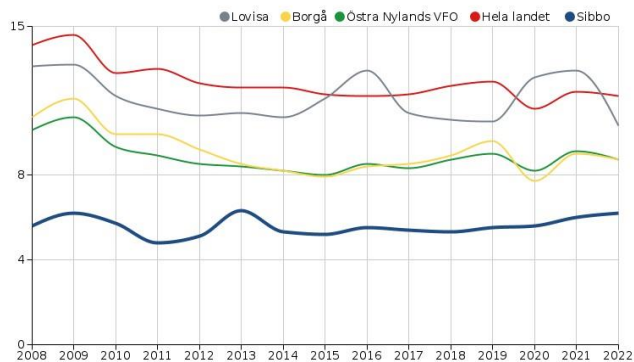
3.1.1 Ekonomi, livskraft och befolkning

Sibbo kommuns ekonomiska situation har varit bra. [Enligt EVP-indexet](#) som granskar regional livskraft, attraktion och hållkraft, som publicerades i december 2023, är Sibbo den fjärde mest livskraftiga kommunen i Finland.

Sibbos befolkningen uppgick i slutet av år 2022 till 22 320 personer. Enligt Statistikcentralens befolkningsprognos förväntas befolkningen i Sibbo växa. Indikatorerna som beskriver Sibbos befolkning, befolkningsutveckling och livskraft är mer positiva än i hela landet i genomsnitt eller i de andra referensområdena. I Sibbo finns fler barnfamiljer och färre familjer med en förälder än i referensområdena. I Sibbo är både låginkomstgraden och låginkomstgraden för barn betydligt lägre än i referensområdena.

Tabell 3. Sibbos befolkning per åldersgrupp den 31 december 2022 och befolkningsprognos per åldersgrupp fram till 2030.

	Befolkning 31.12.2022	Befolkningsprognos 2030
Alla åldersgrupper	22 320	25 253
Under 15- åringar, %	17,5	17,2
15–64-åringar, %	64,2	60,8
Över 64- åringar, %	18,3	22,0

Ekonomi, livskraft och befolkning
Diagram 5. Demografisk försörjningskvot.

Diagram 6. Barnfamiljer, % av familjerna

Diagram 7. Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna.

Diagram 8. Kommunens allmänna risk för fattigdom.

Diagram 9. Risk för fattigdom bland barn.

3.1.2 Barn, yngre tonåringar och barnfamiljer

De senaste resultaten av skolhälsoenkäten publicerades hösten 2023. Enligt skolhälsoenkäten ligger välfärden hos elever i årskurs 4 och 5 i regel på en god nivå. 86,5 procent av eleverna i årskurs 4 och 5 är nöjda med livet för tillfället. 10,8 procent upplevde sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt.

Enligt MOVE!-mätningarna har ungefär var fjärde elev i årskurs 4 och 5 dålig fysisk funktionsförmåga. Andelen kan betraktas som hög, även om den är lägre än i referensområdena. Cirka en femtedel av barnen i åldern 2–12 år är överviktiga. Nästan en femtedel (16,2 %) av eleverna i årskurs 4 och 5 har upplevt fysiskt våld av föräldrar eller andra vårdande vuxna under året.

Sibbobor i åldern 0–7 år hade betydligt färre besök hos barnrådgivningen inom primärvården än i referensområdena. Antalet besök hos rådgivningen i förhållande till antalet 0–7-åringar har minskat betydligt de senaste åren.

I småbarnspedagogiken är det möjligt att följa upp till exempel antalet sjukfrånvaron hos barn och andra frånvarodagar, men ingen data samlas systematiskt in från dessa, eftersom deltagande i småbarnspedagogiken inte är obligatoriskt. Ett större antal barn under 3 år deltar i småbarnspedagogiken än tidigare på grund av nationella familjeledighetsreformer och den allmänna ekonomiska situationen. Barnens behov beaktas i övergångsskedet från förskoleundervisningen till den grundläggande utbildningen. Under 2023 har Sibbo satsat stort på utveckling av flexibelt samarbete inom förskole- och nybörjarundervisningen, där en viktig del är att säkerställa kontinuiteten hos de nödvändiga pedagogiska lösningarna inom intensifierat och särskilt stöd. Specialundervisning för barn i förskoleåldern organiseras också i samarbete mellan sektorerna för småbarnspedagogik och utbildning, med hjälp av expertis från yrkesverksamma från båda sektorerna.

Flytten av social- och hälsovårdstjänsterna till välfärdsområdena har medfört utmaningar för det mångprofessionella samarbetet. Kontaktytorna mellan Sibbo kommun och Östra Nylands välfärdsområde håller endast på att byggas. Utmaningar i tillgången på personal påverkar också ordnandet av tjänster för barn och unga och hur de kommunala tjänsterna kan stödja barn och barnfamiljer.

Analys av utvecklande respons i småbarnspedagogiken

Analysen av utvecklande respons i småbarnspedagogiken undersöker årligen fyra delfaktorer i barns välfärd: lärande, fysisk aktivitet, emotioner och sociala egenskaper. Från analysen av verksamhetsåret 2022–2023 kan vi till exempel konstatera följande faktorer relaterade till välfärd:

- Jämfört med övriga Finland observerades kamratgruppsaktiviteter oftare i Sibbo, och jämfört med föregående år har barnets engagemang mer sällan avbrutits. Ökningen av vuxnas verksamhet för att nå ut till och inkludera barnen från föregående år verkar stödja barnens interaktion med varandra.
- I Sibbo ligger ansträngande fysisk aktivitet hos barnen under de nationella rekommendationerna för idrott och motion. Uppmärksamhet bör ägnas åt den låga mängden ansträngande fysisk aktivitet, eftersom effekterna av mångsidig och tillräcklig fysisk aktivitet otvivelaktigt har visat sig vara betydande för små barns välbefinnande, tillväxt och utveckling.
- Observationsdata visade att barnen var delaktiga under 41,3 procent av verksamhetstiden, vilket är något mer än i resten av Finland. Starkast var delaktigheten i fri lek. Delaktigheten framträdde särskilt i interaktiva situationer, såväl i samband med ett annat barn, kamratgruppen som med en vuxen.

- Det förekom mindre tillbakadragenhet än i resten av Finland, och dess andel hade minskat. I det stora hela verkar fenomenet positivt, eftersom nationella data visar ett samband mellan barns tillbakadragenhet och anspråkslösa läroprocesser och fysisk aktivitet samt svaga emotioner. I Sibbo framhövdes barnens positiva emotioner i observationer som registrerats av observatörer.

Kundenkät i småbarnspedagogiken

Kundenkäten 2023 fokuserade särskilt på vårdnadshavarnas erfarenheter av delaktighet och förverkligandet av kommunens värderingar i vår verksamhet. Upp till 95 procent av vårdnadshavarna ansåg att samarbetet mellan hemmet och småbarnspedagogiken är öppet och smidigt. 91 procent ansåg att kommunens värderingar (öppenhet, tjänstvillighet, uppfinningsrikedom) förverkligas i småbarnspedagogikens verksamhet antingen väl eller mycket väl.

I kundenkäten framkom farhågor över personalens varaktighet, tillräckliga personalresurser och personalens ork. Man önskade satsningar på vikarieresurserna. Man önskade att småbarnspedagogiksektorn skulle informera tillräckligt om exempelvis personalförändringar och eventuella epidemier. 96 procent av våra kunder är nöjda med tjänsteutbudet. Baserat på svaren skulle vi kunna utveckla vår verksamhet genom att till exempel förlänga våra öppettider på kvällen, tillhandahålla kvälls- och skiftesvård även i södra Sibbo och kommunicera tydligare.

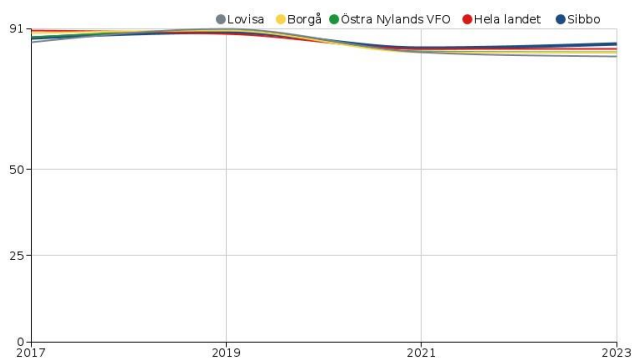
Skolornas observationer om barns och ungas välfärd

Granskningar av hälsa, säkerhet och välfärd i skolorna har genomförts systematiskt i skolorna i Sibbo. År 2023 granskades fem skolor. Sibboskolorna följer upp elevernas frånvaro, och frånvaro ses som en indikator på välfärd. Skolorna har funnit att möten och närvaro av vuxna har en stor inverkan på barns och ungdomars välfärd. Skolornas säkerhetskultur påverkar också barns och ungas välfärd.

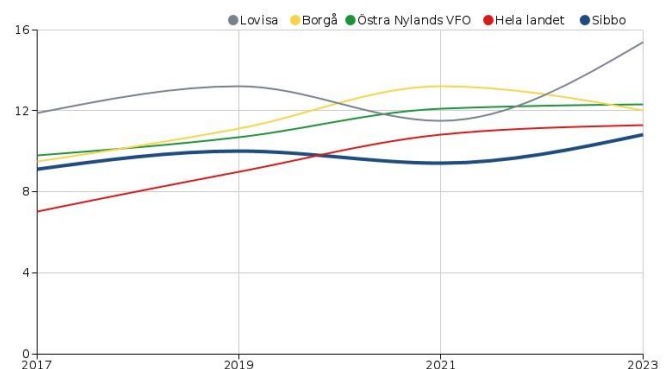
Utbildningssektorerna i Sibbo har producerat följande rapporter om elevers och studerandes välfärd under 2023: Skolhälsoenkät (THL) resultat, välfärdsundersökning bland eleverna 2023 resultat, enkät bland vårdnadshavarna 2023 resultat, skolrapporter, skolfrånvaro (på kommunnivå) 2023. En sammanfattning av resultaten från skolhälsoenkäten 2023 och resultaten från välfärdsenkäten för skolor 2023 bifogas välfärdsberättelsens årsrapport (bilaga 2).

Barn, yngre tonåringar och barnfamiljer

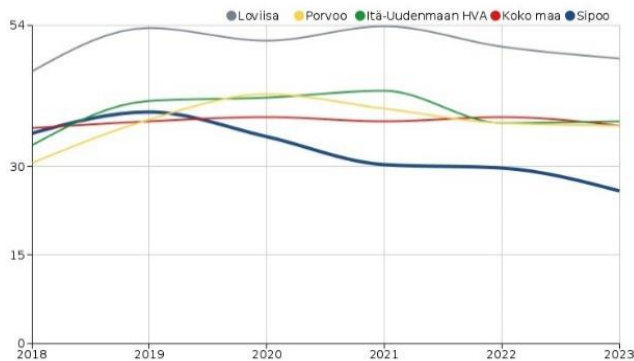
Diagram 10. Nöjd med livet för närvarande, % av eleverna i årskurs 4 och 5.

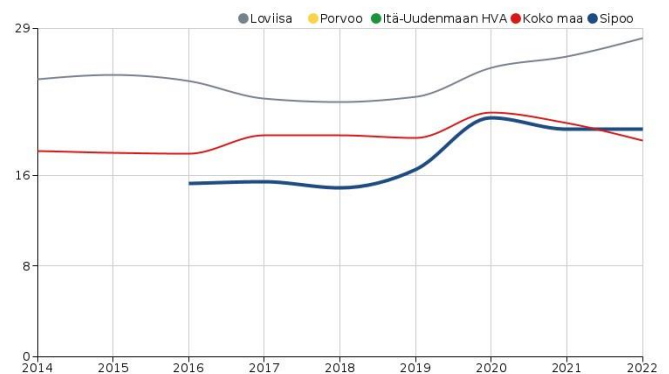
Diagram 11. Medelmåttigt eller dåligt hälsostillstånd, % av eleverna i årskurs 4 och 5.

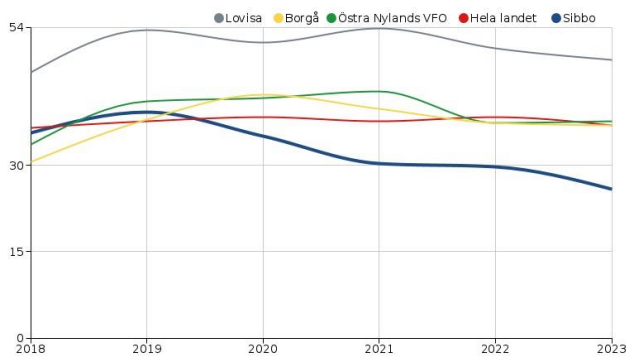
Diagram 12. Fysisk funktionsförmåga hos barn och ungdomar (MOVE!-mätning), % av eleverna i åk 4 och 5 har dålig fysisk funktionsförmåga.

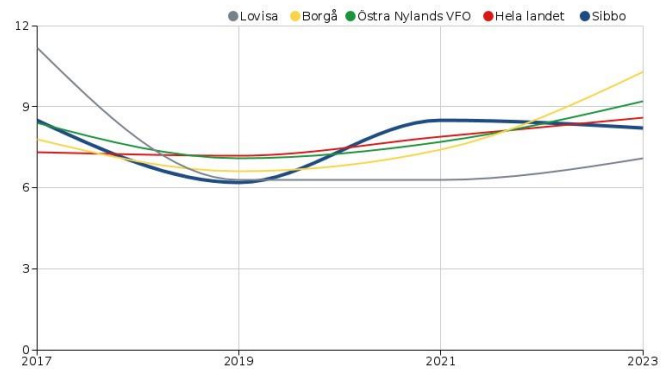
Diagram 13. Förekomst av övervikt (inkl. fetma) (%) bland 2–6-åringar.

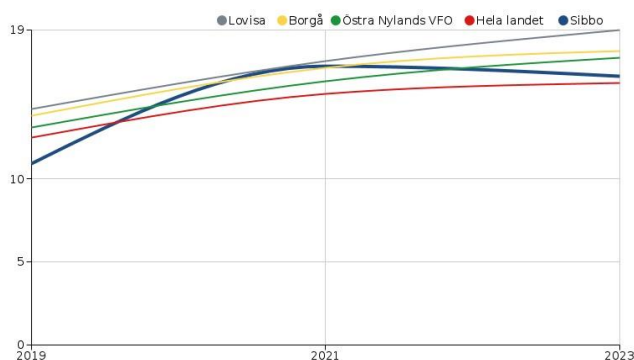
Diagram 14. Förekomst av övervikt (inkl. fetma) (%) bland 7–12-åringar.

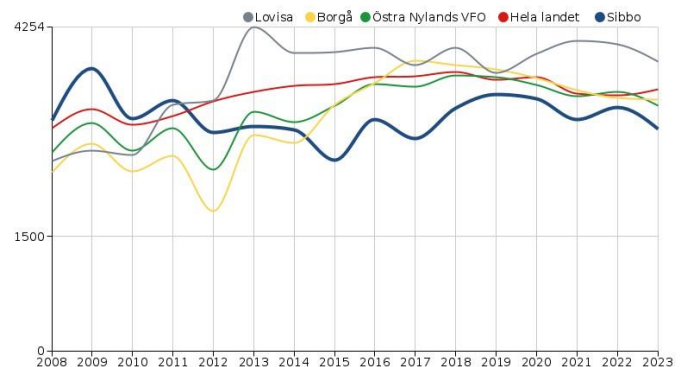
Diagram 15. Skolmobbad minst en gång i veckan, % av eleverna i åk 4 och 5.

Diagram 16. Har upplevt fysiskt våld av föräldrar eller andra vårdande vuxna, % av eleverna i åk 4 och 5.

Diagram 17. Besök hos barnrådgivningen i primärvården totalt / 1000 0–7-åringar.

3.1.3 Ungdomar och unga vuxna

Enligt resultaten av skolhälsoenkäten 2023 finns det rum för förbättring av välfärden hos elever i årskurs 8 och 9 samt hos gymnasieelever i årskurs 1 och 2. Enligt skolhälsoenkäten ligger välfärden i dessa åldersgrupper på en betydligt lägre nivå än hos elever i årskurs 4 och 5.

63,5 procent av eleverna i årskurs 8 och 9 är nöjda med sina liv. Andelen har minskat med nästan tio procentenheter på fyra år. Nästan en tredjedel av eleverna upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt. 64,2 procent av gymnasieeleverna i årskurs 1 och 2 är nöjda med sina liv. Ungefär en tredjedel av gymnasieeleverna i årskurs 1 och 2 upplever också sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt.

Mer än en femtedel av eleverna i årskurs 8 och 9 samt eleverna i årskurs 1 och 2 i gymnasiet upplever måttlig eller svår ångest. Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- och nikotinprodukter eller penningsspel förekommer hos 11,1 procent av eleverna i årskurs 8 och 9 och hos 12,8 procent av gymnasieeleverna i årskurs 1 och 2. Ungefär en femtedel av första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter använder rusmedel på ett oroväckande sätt. Mer än hälften av eleverna i årskurs 8 och 9 och nästan hälften av gymnasieeleverna i årskurs 1 och 2 äter inte skollunch dagligen.

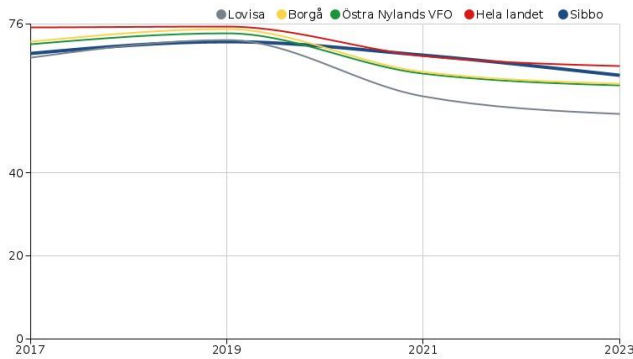
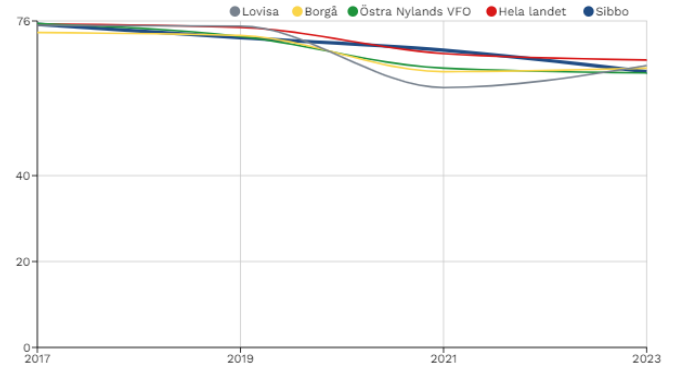
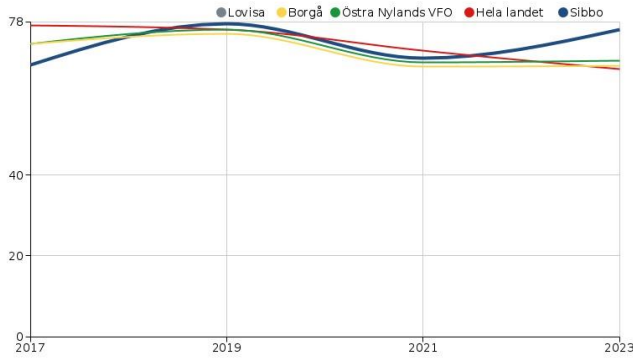
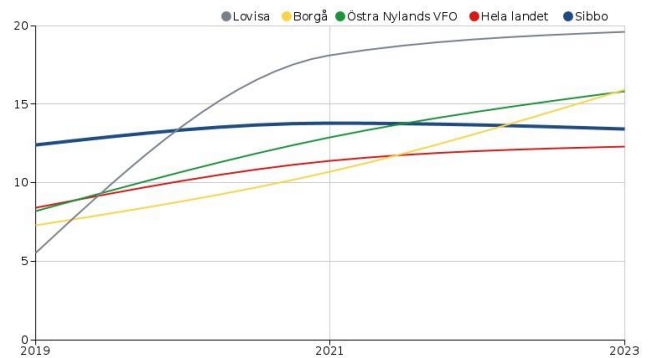
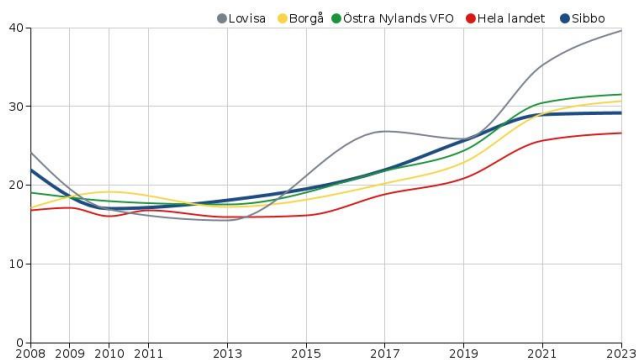
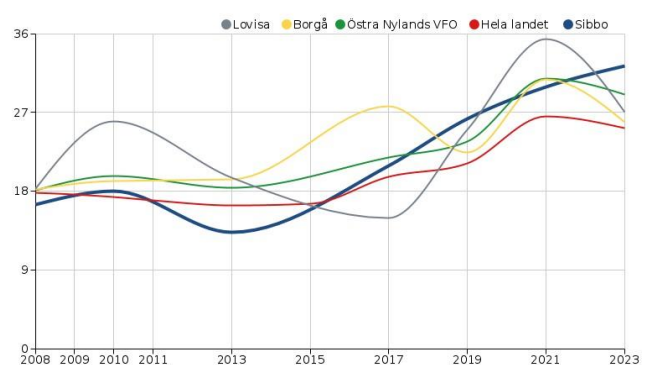
Det är anmärkningsvärt att resultaten av skolhälsoenkäten för första och andra årets yrkesstuderande i Sibbo i många avseenden är bättre än resultaten för eleverna i årskurs 8 och 9 eller gymnasieeleverna i årskurs 1 och 2. Detta kan förklaras av att majoriteten av ungdomar som studerar för ett yrke i Sibbo är pojkar. I många avseenden är resultaten av skolhälsoenkäten bättre för pojkar än för flickor.

Enligt MOVE!-mätningen har ungefär var fjärde elev i årskurs 8 och 9 svag fysisk funktionsförmåga. Andelen är lägre än i referensområdena, men den kan ändå betraktas som hög.

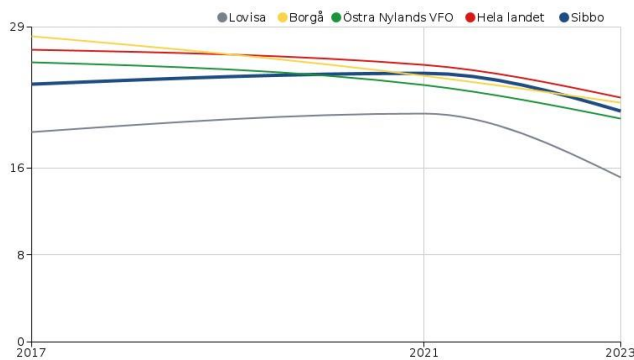
16,1 procent av eleverna i årskurs 8 och 9 har upplevt fysiskt våld av föräldrar eller andra vårdande vuxna under året. Cirka var tionde gymnasieelev i årskurs 1 och 2 har upplevt fysiskt våld av föräldrar eller andra vårdande under året. Andelen elever som upplevt våld av föräldrar eller andra vårdande har ökat de senaste åren. Andelen är högre för både högstadie- och gymnasieelever än i något jämförelseområde.

Andelen personer i åldern 17–24 år som saknar utbildning (9,3 %) har ökat. År 2021 var andelen personer som riskerade utslagning (som inte arbetar, studerar eller gör beväringstjänst) nästan en femtedel (16,1 %), vilket är mer än det nationella medeltalet. Det är utmanande att få mer exakt information om ungdomar som riskerar utslagning.

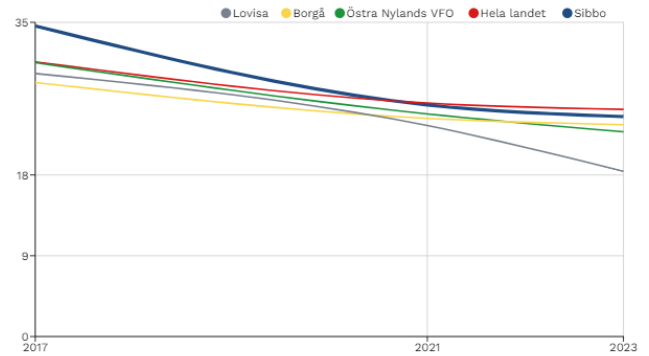
Utbildningssektorerna i Sibbo har producerat följande rapporter om elevers och studerandes välfärd under 2023: Skolhälsoenkät (THL) resultat, välfärdsundersökning bland eleverna 2023 resultat, enkät bland vårdnadshavarna 2023 resultat, skolornas rapporter, skolfrånvaro (på kommunnivå) 2023. En sammanfattning av resultaten från skolhälsoenkäten 2023 och resultaten från välfärdsenkäten för skolor 2023 bifogas välfärdsberättelsens årsrapport (bilaga 2).

Ungdomar och unga vuxna
Diagram 18. Nöjd med sitt liv för tillfället, % av eleverna i åk 8 och 9.

Diagram 19. Nöjd med sitt liv för tillfället, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.

Diagram 20. Nöjd med sitt liv för tillfället, % av första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter.

Diagram 21. Mycket svag upplevelse av delaktighet, % av eleverna i åk 8 och 9.

Diagram 22. Upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller svagt, % av eleverna i åk 8 och 9.

Diagram 23. Upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller svagt, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.

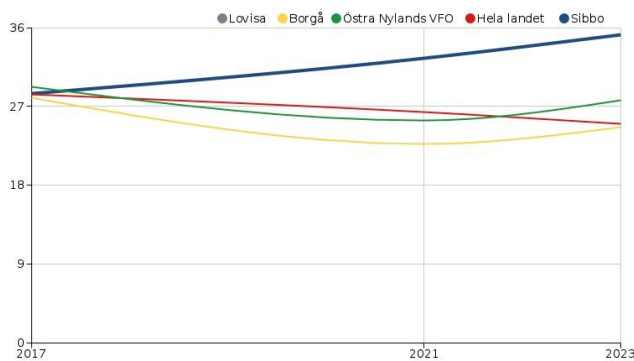
Diagram 24. Har upplevt stark positiv mental hälsa under de senaste två veckorna, % av eleverna i åk 8 och 9.

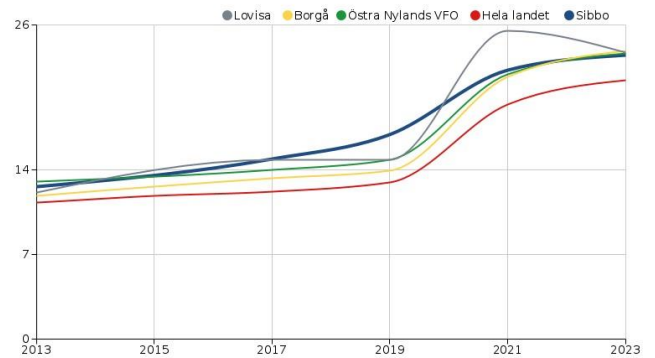
Diagram 25. Har upplevt stark positiv mental hälsa under de senaste två veckorna, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.

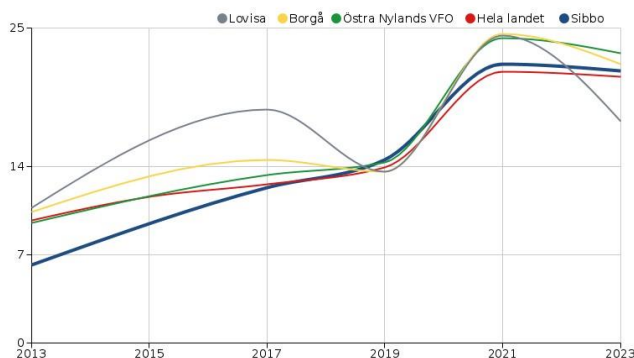
Diagram 26. Har upplevt stark positiv mental hälsa under de senaste två veckorna, % av första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter.

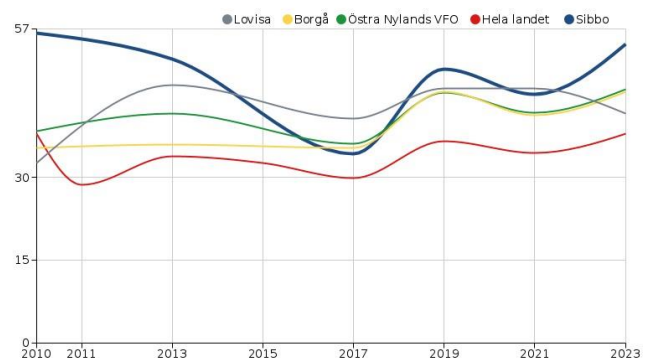
Diagram 27. Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i åk 8 och 9.

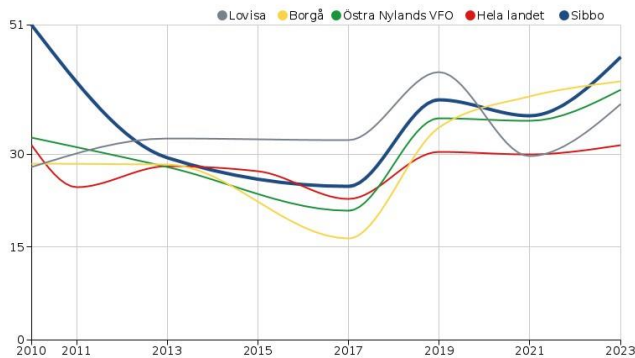
Diagram 28. Måttlig eller svår ångest, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.

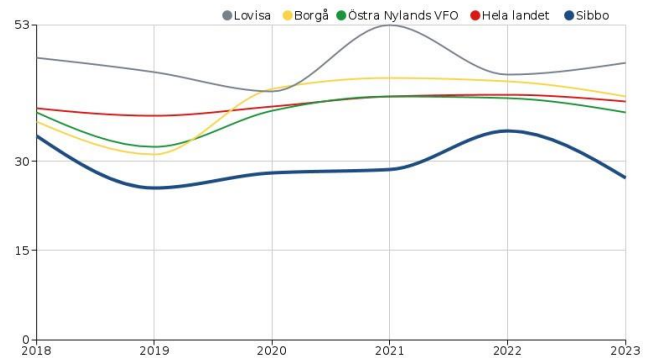
Diagram 29. Äter inte skollunch dagligen, % av eleverna i åk 8 och 9.

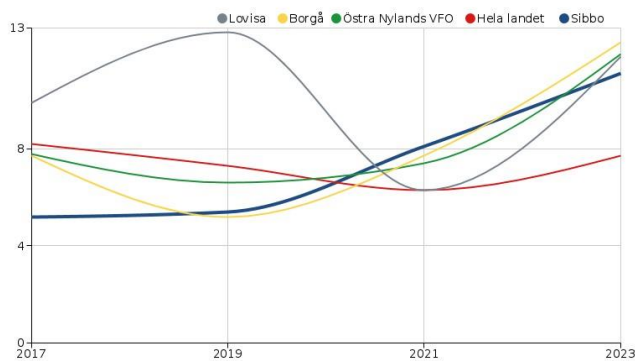
Diagram 30. Äter inte skollunch dagligen, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.

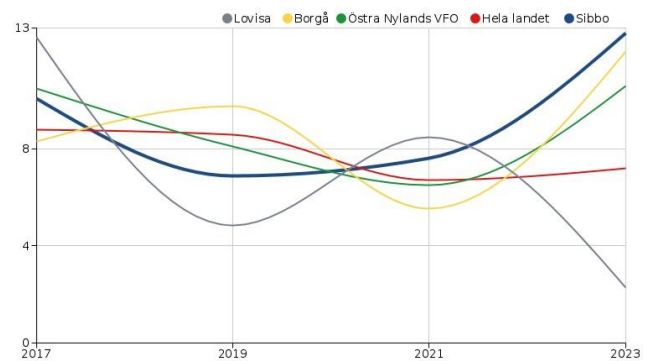
Diagram 31. Fysisk funktionsförmåga hos barn och ungdomar (MOVE!-mätning), % av eleverna i åk 8 och 9 som har dålig fysisk funktionsförmåga.

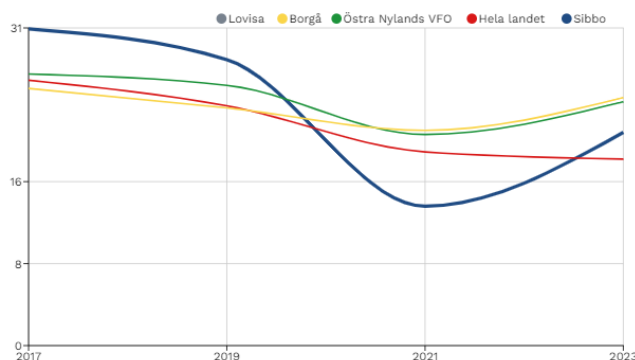
Diagram 32. Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- och nikotinprodukter eller penningsspel, % av eleverna i åk 8 och 9.

Diagram 33. Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- och nikotinprodukter eller penningsspel, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.

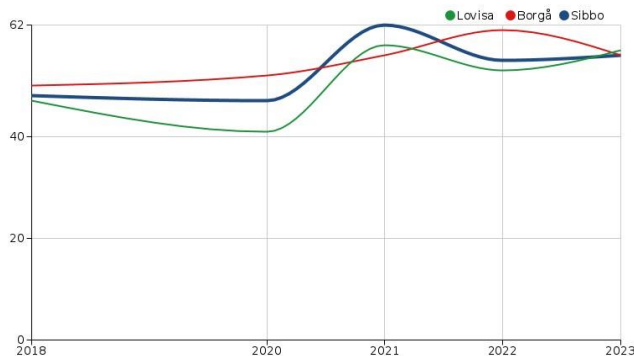

Diagram 34. Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- och nikotinprodukter eller penningsspel, % av 1:a och 2:a årets studerande vid yrkesläroanstalter.

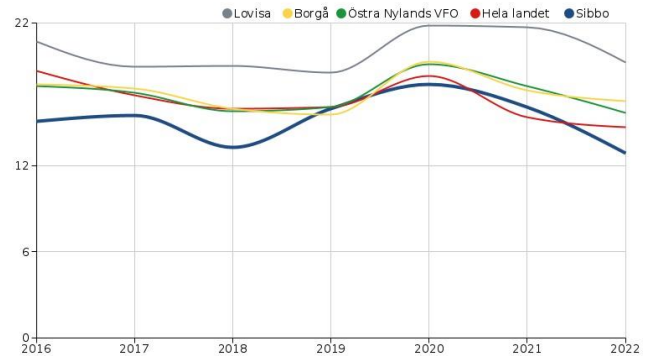

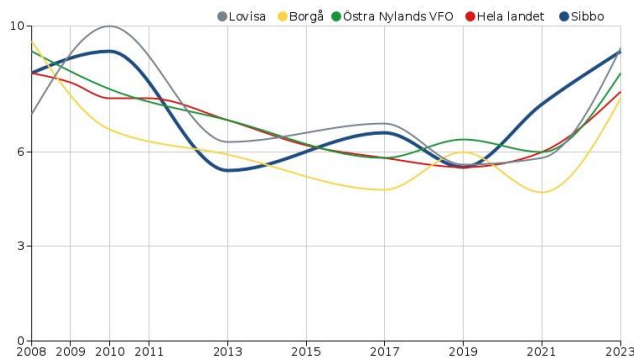
Diagram 35. 17–24-åringar som saknar utbildning, % av befolkningen i samma ålder.

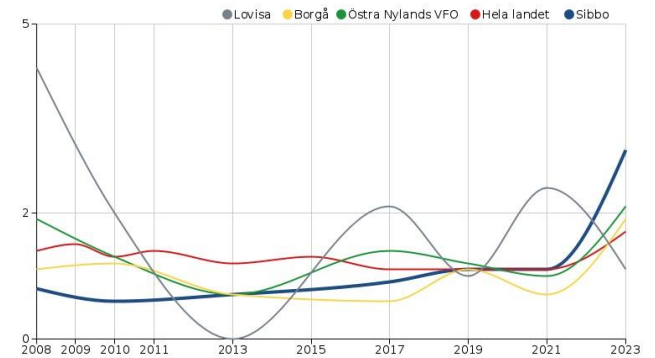
Figur 36. 18–24-åringar med risk för utslagning (som inte arbetar, studerar eller gör beväringstjänst), % av motsvarande åldersgrupp.

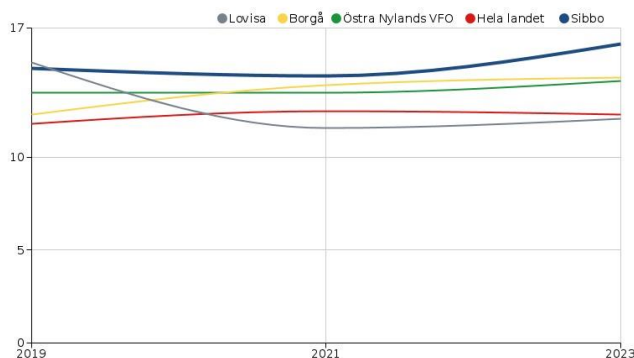
Diagram 37. Skolmobbad minst en gång i veckan, % av eleverna i åk 8 och 9.

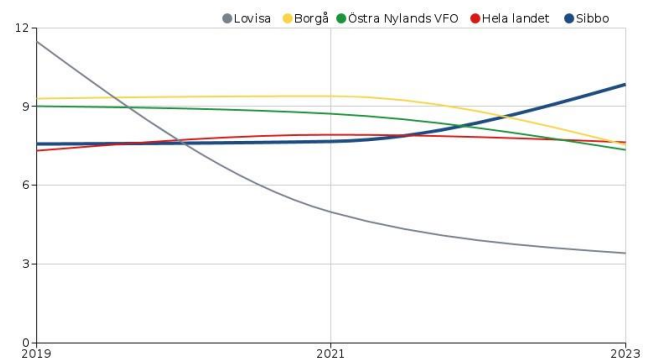
Diagram 38. Skolmobbad minst en gång i veckan, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.

Diagram 39. Har upplevt fysiskt våld av föräldrar eller andra vårdande vuxna under året, % av eleverna i åk 8 och 9.

Diagram 40. Upplevt fysiskt våld av föräldrar eller andra vårdande vuxna under året, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.

3.1.4 Personer i arbetsför ålder

Arbetslösheten har ökat en aning år 2023. Arbetslöshetsciffrorna har ökat med 0,6 procentenheter under året. I januari 2023 var arbetslösheten 6,5 procent, jämfört med 7,1 procent i december.

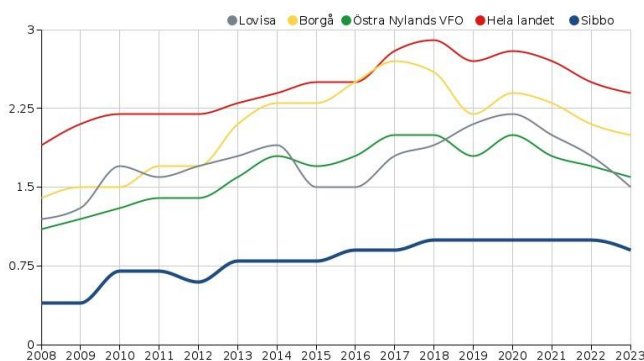
Mot bakgrund av indikatordata ligger arbetsförmågan hos personer i arbetsför ålder i Sibbo på en god nivå. [Resultatet av det åldersstandardiserade indexet för arbetsförmåga som publicerades 2023](#) var tredje bäst av alla finländska kommuner. Andelen personer i åldern 25–64 år som fick invalidpension och andelen personer i åldern 25–64 år som fick långvarigt utkomststöd var betydligt lägre än i referensområdena. Andelen 25–64-åringar som fått sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa har ökat betydligt sedan 2015, men även den är lägre än i referensområdena.

Antalet kunder hos invandrartjänster har ökat betydligt under 2023, främst på grund av beslut om tillfälligt skydd som beviljats på grund av kriget i Ukraina. Under 2023 har antalet kunder ökat från 26 (januari 2023) till 105 (december 2023). I kundgruppen ingår kvotflyktingar, personer som beviljats tillfälligt skydd och personer som beviljats asyl.

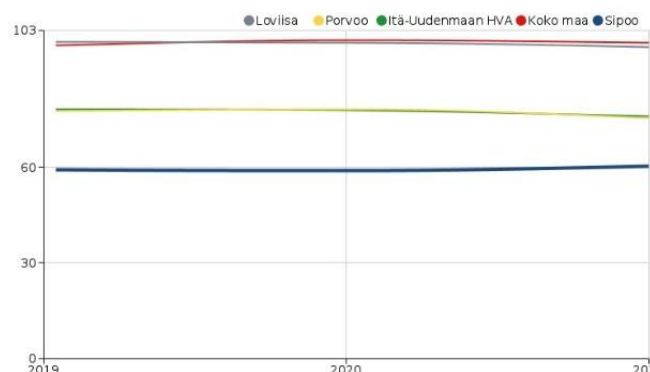
Det finns knapphändigt med uppgifter om upplevd välfärd och levnadsvanor hos Sibbobor i arbetsför ålder. Tillgängliga indikatordata beskriver situationer där arbets- och funktionsförmågan redan har försämrats avsevärt.

Personer i arbetsför ålder

Diagram 41. 25–64-åringar som fått långvarigt utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder.

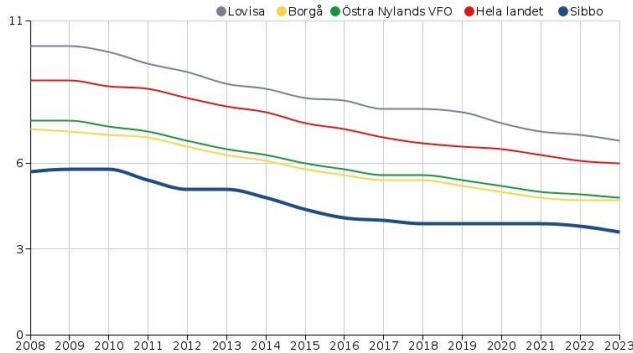

Diagram 43. Index för arbetsförmåga, åldersstandardiserat.

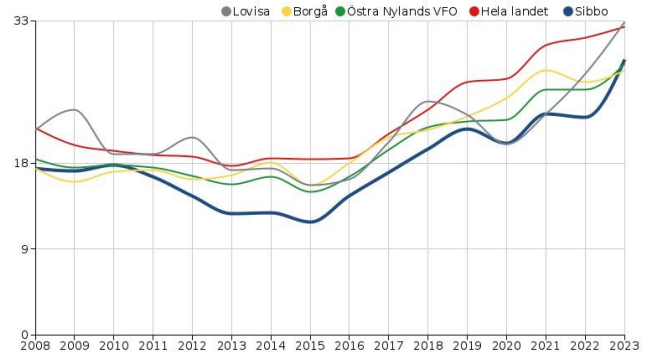

Diagram 42. 25–64-åringar som får invalidpension, % av befolkningen i samma ålder.

Diagram 44. 25–64-åringar som får sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa / 1 000 personer i samma ålder.

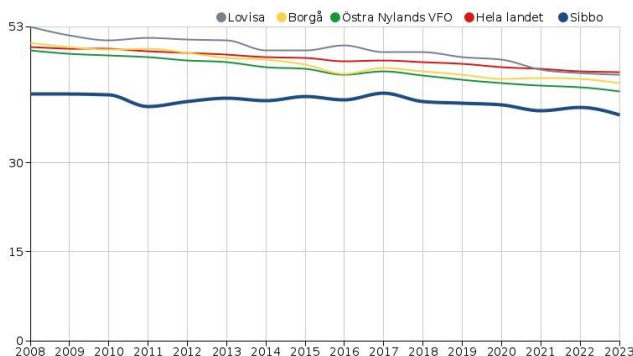
3.1.5 Äldre personer

Det finns klart färre personer över 75 år som bor ensamma i Sibbo än i referensområdena. Vårdperioder relaterade till att personer ramlar och faller ökar. De är nästan lika många i förhållande till antalet personer över 75 år som genomsnittet i hela landet.

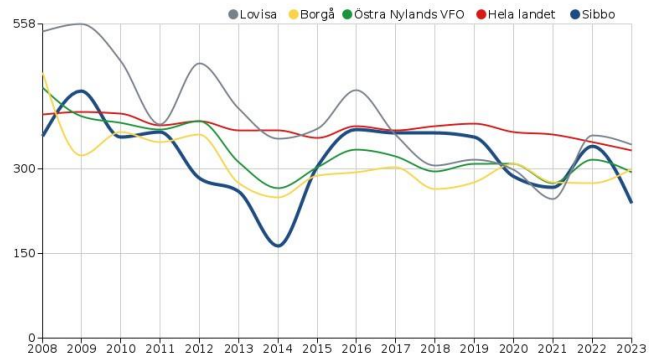
Det finns knapphändigt med uppgifter om upplevd välfärd och levnadsvanor hos äldre Sibbobor. Tillgängliga indikatordata beskriver i huvudsak situationer där äldre personers funktionsförmåga redan har försämrats avsevärt.

Äldre personer

Diagram 45. Ensamboende personer som fyllt 75 år, % av befolkningen i samma ålder.

Diagram 46. Vårdperioder relaterade till att personer som fyllt 65 år ramlar eller faller / 10 000 personer i samma ålder.

3.1.6 Alla åldersgrupper

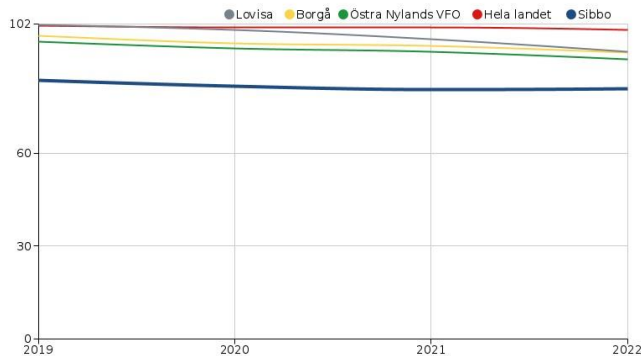
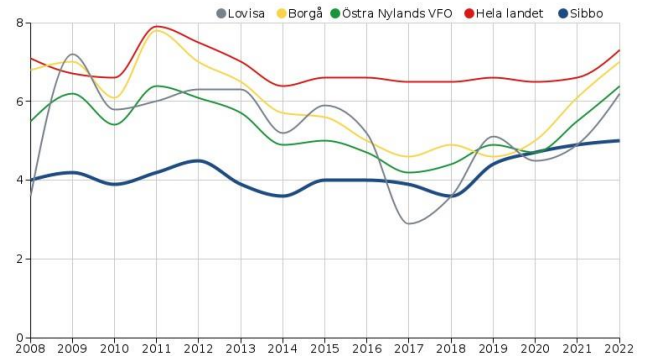
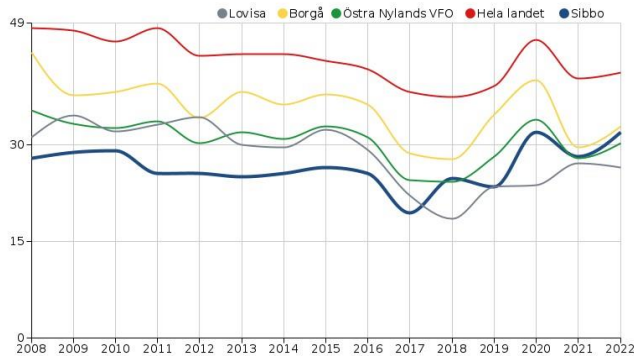
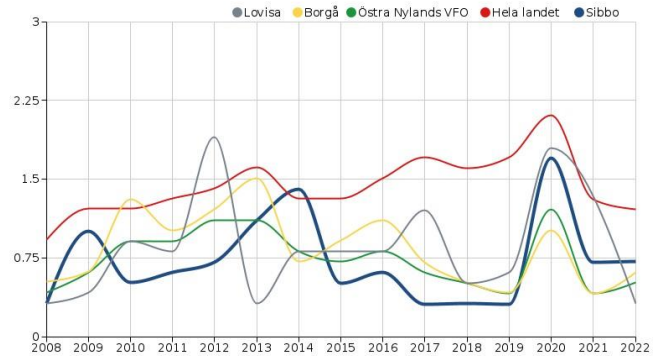
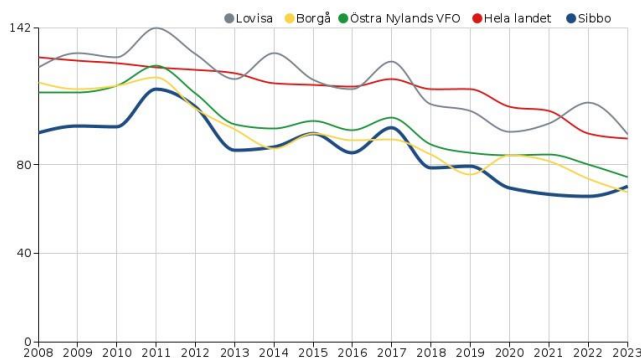
Det åldersstandardiserade sjuklighetsindexet beskriver befolkningens sjuklighet i förhållande till det nationella genomsnittet. Indexet tar hänsyn till sju olika sjukdomsgrupper och fyra olika viktningsspektiv. Sjukdomsgrupperna som ingår i indexet är cancer, kranskärlssjukdom, cerebrovaskulära sjukdomar, muskuloskeletala sjukdomar, psykiska problem, olyckor och demens. I indexet viktas förekomsten av varje sjukdomsgrupp utifrån betydelsen av den aktuella sjukdomsgruppen när det gäller dödlighet, arbetsförmåga, livskvalitet och vårdkostnader. Baserat på det åldersstandardiserade sjuklighetsindexet är Sibboborna betydligt friskare än befolkningen i genomsnitt i hela landet.

Antalet brott relaterade till liv och hälsa, egendom och rusmedel som polisanmälts i förhållande till befolkningsantalet är lägre än det nationella medeltalet. Förändringarna relaterade till mängden brott har varit liknande i referensområdena.

Antalet personer som vårdats på sjukhus på grund av skador och förgiftning är lägre än i referensområdena i förhållande till befolkningsantalet. Indikatorn har tolkats som att den beskriver problemanvändning av rusmedel.

Sektorn för samhälle och miljö sammanför alla faktorer som rör kommunens fysiska miljö, både byggd och naturlig. Funktionaliteten och säkerheten i områdena ses som en betydande faktor som ökar invånarnas välfärd. Sektorns grundläggande uppgifter är nära kopplade till många faktorer som indirekt främjar välfärd.

Sektorn för samhälle och miljö samlar invånarnas synpunkter årligen, till exempel på vinterunderhåll av gator. Genom enkätdata har både utmanande platser och välskötta platser identifierats. Responsen från kommuninvånarna har ansetts som viktig, eftersom det ofta är via respons från invånarna som kommunen får information om en skada i en gata, en full soptunna i en park eller en trottoar där snöröjningen är otillräcklig.

Alla åldersgrupper
Diagram 47. Sjuklighetsindex, åldersstandardiserat.

Diagram 48. Brotts mot liv och hälsa som kommit till polisens kännedom / 1 000 invånare.

Diagram 49. Egendomsbrott som kommit till polisens kännedom / 1 000 invånare.

Diagram 50. Narkotikabrott som kommit till polisens kännedom / 1 000 invånare.

Diagram 51. Patienter som vårdats på sjukhus på grund av skador och förgiftning / 10 000 invånare.

3.1.7 HYTE-koefficient

Tillägget till statsandelen för främjande av välfärd och hälsa, den så kallade HYTE-koefficienten, är ett incitament, vilket innebär att storleken på statsandelen för kommunerna delvis bestäms av det välfärds- och hälsofrämjande arbete som de utför. Detta syftar till att säkerställa att kommunerna aktivt arbetar för att främja invånarnas välfärd och hälsa även efter social- och hälsovårdsreformen. Incitamentet har tagits i bruk början av år 2023.

Storleken på tilläggsdelen bestäms baserat på **processindikatorer** och **resultatindikatorer**. Processindikatorerna som beskriver verksamheten beskriver kommunens välfärds- och hälsofrämjande arbete. Processindikatorerna baseras på de senaste datainsamlingarna i TEAviisari. Resultatindikatorerna mäter förändringen i befolkningens välfärd och hälsa.

År 2023 var statsandelens tilläggsdel baserad på HYTE-koefficienten **372 700 euro** i Sibbo. De skalade poängen för HYTE-koefficienten i Sibbo var 59 (på en skala från 0 till 100).

Medeltalet för processindikatorerna i Sibbo var 54 (på en skala från 0 till 100). Det finns stort utrymme för förbättring av processindikatorerna för Sibbos HYTE-koefficient inom alla områden (kommunledning, idrott och motion, grundläggande utbildning, kultur). Processindikatorerna belyser att det finns utrymme för utveckling av planmässigheten och systematiken inom det välfärds- och hälsofrämjande arbetet i Sibbo.

Medeltalet för resultatindikatorerna i Sibbo var 58 (på en skala från 0 till 100). Resultatindikatorns poäng var bättre än i referenskommunerna, men det finns också utrymme för förbättring. Bland resultatindikatorerna finns utrymme för förbättring särskilt i det upplevda hälsotillståndet hos elever i årskurs 8 och 9, hos de 17–24-åringar som saknar utbildning och i vårdperioderna relaterade till personer i åldern 65 år och äldre som ramlat eller fallit.

Tabell 4. HYTE-koefficient (0–100).

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	56	58	57	59
Borgå	67	59	62	73
Lovisa	63	67	60	57

Tabell 5. HYTE-koefficient, euro/invånare.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	15,4	16,4	16,3	16,8
Borgå	18,4	16,7	17,6	20,7
Lovisa	17,3	18,9	17,1	16,2

Tabell 6. Processindikatorernas medeltal (0–100).

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	54	62	57	57
Borgå	83	76	64	84
Lovisa	81	88	69	63

Tabell 7. Resultatindikatorernas medeltal (0–100).

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	58	54	58	61
Borgå	52	42	60	62
Lovisa	46	45	52	51

Processindikatorer
Kommunledning

Tabell 8. Till fullmäktige rapporteras varje år om befolkningens levnadsvanor och förändringar i dessa.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	100	100	100	100
Borgå	100	100	100	100
Lovisa	100	100	100	100
ÖNY VFO	71	71	71	86
Hela landet	69	69	69	75

Tabell 10. Utvärderingsberättelsen av kommunens revisionsnämnd utvärderar uppnåendet av kommunens mål inom välfärd och hälsa under fullmäktigeperioden.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	0	0	0	0
Borgå	100	100	100	100
Lovisa	0	0	100	100
ÖNY VFO	14	14	29	29
Hela landet	40	40	49	49

Tabell 12. Invånarråd och forum används vid planering och utveckling av kommunens tjänster.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	100	100	100	100
Borgå	100	100	100	100
Lovisa	100	100	100	100
ÖNY VFO	86	86	86	86
Hela landet	75	77	77	86

Tabell 9. I kommunens budget och ekonomiplan fastställs mätare för budgetåret för att följa upp uppnåendet av målen i främjandet av befolkningens välfärd och hälsa.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	0	100	100	100
Borgå	100	0	0	100
Lovisa	100	100	100	100
ÖNY VFO	43	71	71	71
Hela landet	71	78	78	82

Tabell 11. Kommunen har en särskilt utsedd expert, planerare eller liknande som samordnar välfärds- och hälsofrämjande arbete.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	100	100	100	100
Borgå	100	100	100	100
Lovisa	100	100	100	100
ÖNY VFO	86	86	89	89
Hela landet	83	83	89	89

Idrott och motion

Tabell 13. Barns och ungas fysiska aktivitet rapporteras årligen i kommunens välfärdberättelse eller i en motsvarande rapport.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	0	0	0	0
Borgå	0	0	0	100
Lovisa	0	100	100	0
ÖNY VFO	14	67	67	29
Hela landet	49	54	54	44

Tabell 15. I kommunen ordnas grupper med fysisk aktivitet, som riktar sig till barn och unga som inte deltar i idrottsföreningsverksamhet.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	100	100	100	100
Borgå	100	100	100	100
Lovisa	100	100	100	100
ÖNY VFO	83	83	100	100
Hela landet	77	77	79	79

Tabell 17. I kommunen finns en tväradministrativ arbetsgrupp som behandlar främjande av fysisk aktivitet.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	100	100	0	0
Borgå	100	100	100	100
Lovisa	100	100	100	100
ÖNY VFO	100	100	71	71
Hela landet	83	83	83	83

Tabell 14. Kommunen sammankallar regelbundet ett gemensamt möte med idrottsföreningar och föreningar.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	0	0	100	100
Borgå	100	100	100	100
Lovisa	100	100	100	100
ÖNY VFO	67	67	86	86
Hela landet	73	73	79	79

Tabell 16. De tjänsteinnehavare som ansvarar för att främja fysisk aktivitet deltar i organens förhandsbedömning av verkningarna.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	0	0	0	0
Borgå	100	100	100	100
Lovisa	100	100	100	100
ÖNY VFO	67	67	29	29
Hela landet	56	56	52	52

Grundskola

Tabell 18. Granskning av främjandet av hälsan och säkerheten i skolmiljön och främjandet av skolgemenskapens välfärd.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	61	66	66	-
Borgå	81	61	61	-
Lovisa	96	100	100	-
ÖNY VFO	77	86	86	-
Hela landet	83	80	80	-

Tabell 19. Skolan har långa raster med fysisk aktivitet.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	59	65	65	-
Borgå	34	52	52	-
Lovisa	21	31	31	-
ÖNY VFO	63	56	56	-
Hela landet	64	60	60	-

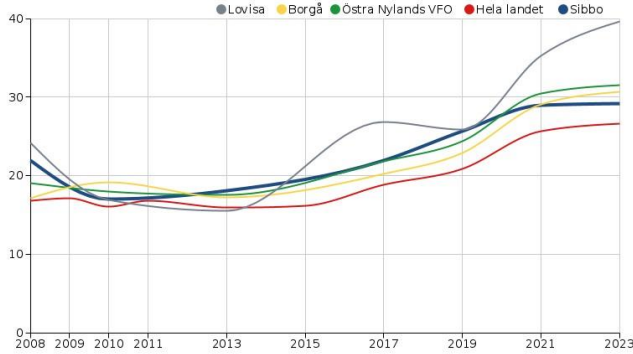
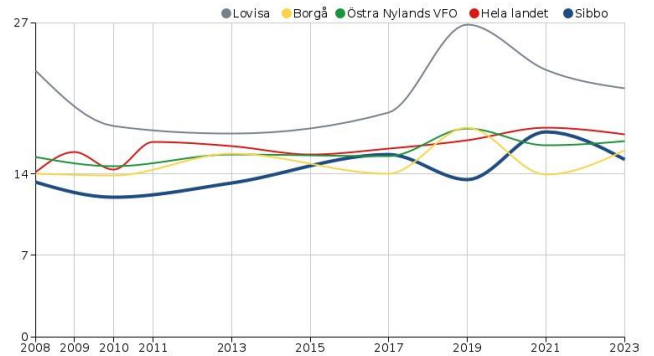
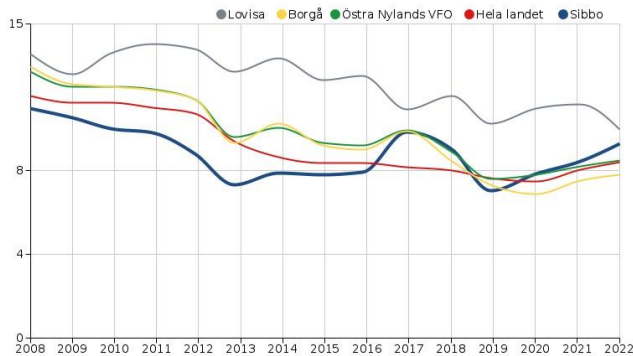
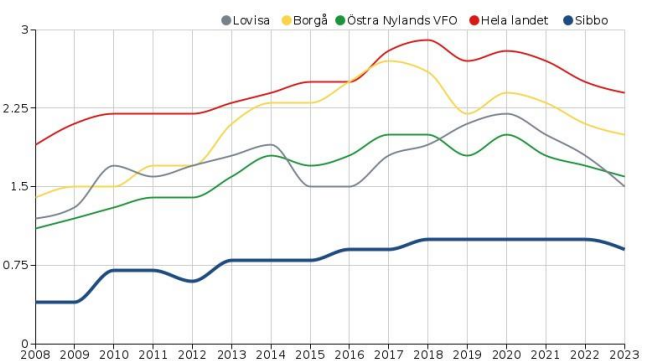
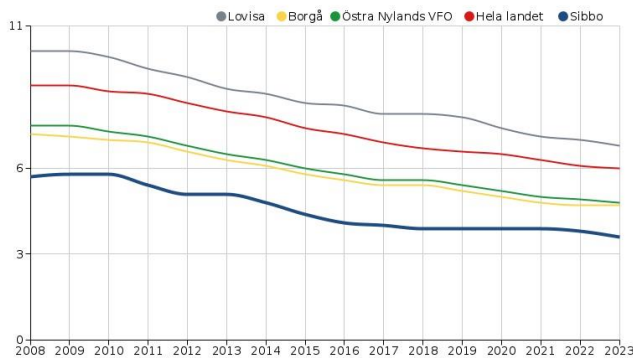
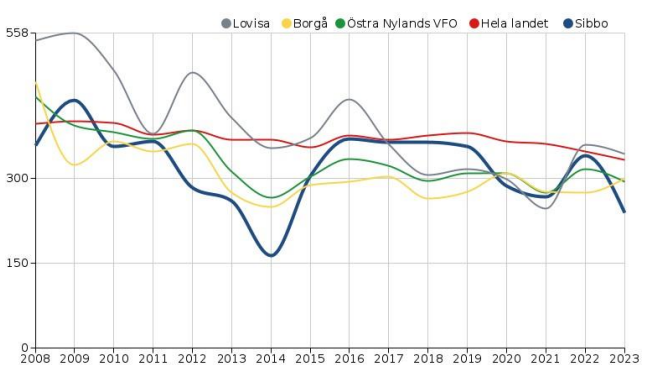
Tabell 20. Skolan följer Statens näringsdelegations rekommendationer för skolmåltider vid anordnandet av skolluncher och mellanmål.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	87	66	66	-
Borgå	87	70	70	-
Lovisa	50	78	78	-
ÖNY VFO	85	78	78	-
Hela landet	79	70	70	-

Kultur

Tabell 21. Kommunen sänker tröskeln för deltagande i kultur.

Organisation	2020	2021	2022	2023
Sibbo	0	0	0	0
Borgå	100	0	0	0
Lovisa	0	0	0	0
ÖNY VFO	50	14	14	0
Hela landet	28	19	19	20

HYTE-koefficient – Resultatindikatorer
Diagram 52. Upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt, % av eleverna i åk 8 och 9.

Diagram 53. Övervikt, % av eleverna i åk 8 och 9

Diagram 54. 17–24-åringar som saknar utbildning, % av befolkningen i samma ålder.

Diagram 55. 25–65-åringar som fått långvarigt utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder.

Diagram 56. 25–64-åringar som får invalidpension, % av befolkningen i samma ålder.

Diagram 57. Vårdperioder relaterade till att personer som fyllt 65 år ramlar eller faller / 10 000 personer i samma ålder.

4 Åtgärder för främjande av välfärd och hälsa 2023

4.1 Främjande av välfärd och hälsa i Sibbo kommuns strategi och i den omfattande välfärdberättelsen och -planen 2021–2025

Arbetet med att främja välfärd och hälsa under fullmäktigeperioden 2021–2025 [Sibbo kommuns strategi](#) och [Sibbo kommuns omfattande välfärdberättelse och -plan 2021–2025](#).

Sibbo kommuns strategi fastställer bland annat följande välfärdsmål:

- utöver att uträtta ärenden på plats erbjuder kommunen invånarna en möjlighet att sköta sina ärenden digitalt inom alla tjänster
- personalens kunnsande och ledningen utvecklas systematiskt
- ungas välmående förbättras
- brottsligheten minskas och invånarnas säkerhet förbättras med hjälp av partnerskap
- sysselsättningstjänsterna byggs upp så att de fungerar bättre på regional nivå, antingen via statens reform eller via regionalt samarbete.

Enligt välfärdberättelsen och -planen 2021–2025 omfattar kommunens allmänna välfärdsmål:

- främja sunda levnadsvanor och kulturellt välbefinnande (fysisk aktivitet, kost, drogfrihet, psykiskt välbefinnande och kultur)
- stärka social gemenskap och delaktighet i den växande kommunen
- förbättra sysselsättningen
- främja trygghet i vardagen (livsmiljöns trivsamt, säkerhet och tillgänglighet)
- i kommunens välfärdarbete öka samarbetet med Östra Nylands välfärdsområde och andra offentliga aktörer, privata företag, föreningar och allmännyttiga samfund
- korrigerar olägenheterna av coronapandemin.

I välfärdberättelsen och -planen 2021–2025 konstateras att uppnåendet av välfärdsmålen i välfärdplanen kommer att följas upp i välfärdberättelsens årsrapporter där kommunens verksamhetsenheter beskriver sina välfärdrelaterade åtgärder under nästa år.

Kapitel 4.2 beskriver de välfärd- och hälsofrämjande åtgärder som genomförts i kommunens verksamhet och andra specifika prioriteringar för verksamheten 2023.

4.2 Åtgärder för främjande av välfärd och hälsa hos sektorerna år 2023

Detta kapitel beskriver vilka typer av välfärds- och hälsofrämjande åtgärder som har vidtagits i kommunens verksamhet under 2023 inom respektive sektor.

Sektorerna har rapporterat åtgärder i enlighet med målen i kommunstrategin och den omfattande välfärdsberättelsen och -planen. Dessutom har sektorerna beskrivit andra eventuella prioriteringar i verksamheten och relaterade åtgärder under 2023.

4.2.1 Koncerttjänster

Åtgärder i enlighet med kommunstrategin och den omfattande välfärdsberättelsen och -planen

Inga åtgärder.

Andra prioriteringar i verksamheten 2023

Koncerttjänster främjar indirekt kommuninvånarnas välfärd genom att se till att ekonomin är i skick, att informationen riktad till invånarna fungerar och är lättillgänglig (både fysiskt och elektroniskt), att beslutsfattandet är smidigt och transparent och att kommunikationen är högklassig och öppen.

Enheten digiförvaltning

Enheten digiförvaltning fortsatte att utveckla kommuninvånarnas e-tjänst, webbtjänsten Mina tjänster, tillsammans med förvaltningarna. Fler tjänster tillades i Mina tjänster för att underlätta vardagen för kommuninvånarna, och fullmaktstjänsten suomi.fi togs i bruk.

Kommunikation

Kommunen har kommunicerat och interagerat öppet och transparent via alla kommunens kommunikationskanaler på ett sätt som gör det lätt för kommuninvånarna att få information om tjänster och beslutsfattande samt delta och påverka.

År 2023 stödde kommunen kommunikationen och klientstyrningen i Östra Nylands välfärdsområde och främjade därigenom Sibbobornas tillgång till information om välfärdsområdets tjänster. Informationen om välfärdsområdets tjänster upprätthölls på kommunernas webbplatser fram till början av april 2023. Även efter det har kommuninvånarna hänvisats till välfärdsområdets tjänster på kommunens webbplats.

Genom kommunikation och interaktion har det också varit möjligt för kommuninvånarna att aktivt delta i interaktiva evenemang och olika enkätundersökningar, utifrån vars resultat kommunens verksamhet och tjänster utvecklas. Under 2023 har Sibbobornas delaktighet främjats genom kommunikation exempelvis i utarbetandet av generalplanen 2050 och servicenätredningen och planen för bildningsväsendet i Sibbo.

Dessutom har aktiv kommunikation använts för att informera kommuninvånarna om möjligheterna att dra nytta av olika tjänster som främjar välfärd. Under 2023 har insatser gjorts för att få ungdomar att söka sig till ungdomslokalerna genom att filma och publicera introduktionsvideor om ungdomslokalerna.

Kommuninvånarna har också underrättats om exempelvis färdigställandet av Allhallens kampsal, gratis parkgymnastik och Walkers-bilens verksamhet i Sibbo och om otaliga andra kommuntjänster.

Kommunikation har också använts för att locka Sibboborna att delta i evenemang som stöder social gemenskap eller fysisk aktivitet, såsom Drömmarnas motionsdag den 10 maj 2023, Reflexstigen under höstlovsveckan i Sibbo storskog och Sibboveckan.

Tillgängligheten till kommunens webbplats sibbo.fi har förbättrats tack vare tekniska korrigeringar i början av hösten 2023. Dessutom inleddes textning av fullmäktigemötenas videoinspelningar i slutet av 2023. På så sätt kan alla följa med inspelningarna av fullmäktigemöten, oavsett t.ex. eventuell hörselnedsättning.

4.2.2 Vardag och fritid

Åtgärder i enlighet med kommunstrategin och den omfattande välfärdsberättelsen och -planen

Vi förbättrar våra barns och ungdomars välfärd

I december 2023 fattade Sibbo kommun beslut om att engagera sig i Planet Youths modell för främjande av barns och ungas välfärd. Sibbo har förbundit sig till modellen i minst fem år. I enlighet med Planet Youth-modellen främjas barns och ungas välfärd i Sibbo på ett övergripande sätt. Samordningsansvaret för modellen ligger hos sektorn för vardag och fritid.

Bibliotekstjänster

Våra barns och ungdomars välfärd förbättras

År 2023 har ungdomsarbetet varit närvarande i biblioteket på ett nytt sätt. Från januari till maj ordnades POPUP-unkan på huvudbiblioteket i aulan till Topeliussalen, som genomgick renovering. Ungdomarna besökte platsen totalt 16100 gånger. Sedan Topeliussalen öppnades i höstas har ungdomarna kunnat använda bibliotekets ungdomsrum, och med ett projektbidrag beviljat av regionförvaltningsverket har en ungdomsarbetare anställts på viss tid i biblioteket. Dessutom har ungdomsarbete inkluderats i arbetsbeskrivningen för bibliotekarien som började i höstas. Dessa åtgärder har ökat antalet yrkespersoner inom ungdomsarbete där ungdomarna finns och syftat till att lugna biblioteket. Syftet har varit att säkerställa att det finns en trygg plats för ungdomar att vistas på tills den nya ungdomsgården tas i bruk i Nickby 2024.

Barns och ungas inlärningsresultat är bland den högsta fjärdedelen i landet

Bra läskunnighet är en viktig förutsättning för lärande och studier, och biblioteket stöder utveckling av läskunnighet genom att satsa på högklassigt läskunnighetsarbete. Läsentusiasm och läskunnighet utvecklas redan från småbarnsåldern. Under 2023 har en plan upprättats för samarbete mellan Sibbo bibliotek och småbarnspedagogiken, i vilken man kommer överens om samarbetsformerna och genomförandet (avtalet bifogas).

Biblioteket ordnade 88 sagostunder, som besöktes av sammanlagt 1508 barn under skolorldern. Dessutom har en experimentell bibliotekstjänst tillhandahållits i tamburen i daghemmet Lehmuslinna.

Läskunnighetsarbetet i den grundläggande utbildningen har genomförts enligt idrotts- och kulturkalendern enligt följande:

- Bibliotekskortsgåtan för förstaklassare nådde 154 barn
- Boktipset för tredjeklassare nådde 140 barn
- Boktipset för femteklassare nådde 171 barn
- Escape room-spelet och det funktionella boktipset för sjätteklassare nådde 289 barn
- Boktipset för sjundeklassare nådde 75 barn.

Dessutom nådde läskunnighetsarbetet 219 barn från andra årskurser och specialgrupper. På biblioteken hjälpte en läshund 56 barn som lärde sig läsa.

Kontinuerligt lärande och välfärd hos kommuninvånarna främjas bättre genom partnerskapsnätverk

Biblioteksutvecklingsprojektet Biblioteket på land och hav avslutades våren 2023. Projektet utvecklade samarbete med servicehus och sökte efter läskoncept för gemensam läsning riktad till äldre personer och utredde bibliotekstjänsternas tillgänglighet, till exempel i skärgården. Dessutom genomfördes en tillgänglighetsförfrågan, och utvecklingsförslag utarbetades till exempel för bibliotekets hemtjänst. Projektets olika skeden nådde totalt ca 150 äldre personer.

Antalet användare av fritids- och kulturtjänster har ökat och andelen kommuninvånare som använder tjänsterna har också ökat

Under 2023 ökade användningsgraden av biblioteken väl, både när det gäller besökare och lån. Antalet besökare har varit större än året innan coronan, och det har skett en stor förändring från året innan. Detta förklaras delvis av det stora antalet barn och unga i biblioteket och det högklassiga ungdomsarbetet i biblioteket. Dessutom har den totala utlåningsvolymen ökat i biblioteket jämfört med året innan. Antalet lån har ökat mest inom skön- och facklitteratur för barn. Tillväxten förklaras av bibliotekets kreativa läskunnighetsarbete och ett aktivt samarbete med daghem och skolor.

Tabell 22. Antal besökare och utlåningsvolym hos bibliotekstjänsterna 2022 och 2023.

År	2022	2023	Förändring, %
besökare	160 343	203 938	27,19
lån	276 301	293 528	6,23
Material för barn			
skönlitterära böcker	115 683	131 604	13,67
fackböcker	13 379	14 613	9,22

Ungdomstjänster

För att förbättra känslan av trygghet hos kommuninvånarna, och särskilt hos ungdomar, har ungdomstjänster under 2023 i högre grad varit närvarande på platser som frekventeras av ungdomar, till exempel med hjälp av PopUp-ungdomslokaler i biblioteket och en husbil lånad av Stationens Barn r.f. Ungdomstjänster deltar i Ankarverksamheten, som leds av polisen, och organiserar patrullverksamheten Saapas tillsammans med församlingarna.

Andra prioriteringar i verksamheten 2023

Sysselsättnings- och integrationstjänster

I och med att Östra Nylands välfrädsområde inledde sin verksamhet har sysselsättnings- och integrationstjänster år 2023 fokuserat på att bygga funktionella gränssnitt och etablera samarbetsformer med välfrädsområdet.

Främjande av välfärd

I början av 2023 hade Sibbo en välfärdskoordinator som inledde ett arbete för att främja hälsa och välfärd på ett övergripande sätt. Efter att välfärdskoordinatoren flyttat till andra uppgifter ändrades befattningen som välfärdskoordinator till befattningen som välfärdschef. Rekryteringen av en välfärdschef genomfördes hösten 2023. Under 2024 kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt lanseringen av välfärds- och hälsofrämjande strukturer när välfärdschefen har inlett sitt arbete.

Förebyggande missbruksarbete

Under 2023 har det förebyggande missbruksarbetet fokuserat på att förbättra vårdnadshavarnas kunskap om förekomsten av olika rusmedel och hur de ungas hem kan förebygga att ungdomar börjar använda eller experimentera med rusmedel.

Idrottstjänster

Under 2023 genomfördes renoveringen av Nickby centralidrottsplan (1,2 miljoner euro). Dessutom ombyggdes Allaktivitetshallens lokal för smågrupper till en gymnastiksal för kampsporter, ett växelflak med lock skaffades för att samla, lagra och sprida gummigranulat, utbyggnaden av discgolfbanan i Tallmo till en 18-hålsbana slutfördes och motionsredskapsplatsen vid Nickby centralidrottsplan kompletterades genom att anskaffa nya motionsredskap för utomhusbruk.

Belysningen vid planen och rinken vid Nickby Hjärta ändrades till LED-lampor och anslöts till ett C2-system. En tillgänglighetskartläggning genomfördes i Norrkullalands rekreationsområde i skärgården, grillarna förnyades, bojarnas antal ökades, Norrkullalands brygga reparerades, båtfästernas antal ökades och en tillgänglig toalett byggdes på Norrkullalandet. Gungorna i Molnträsk förnyades, ett soptak byggdes och antalet bord och bänkar ökades i Molnträsk och Tasträsk. För vinterbadare byggdes i Tasträsk ett social- och omklädningsutrymme, inklusive wc:n och en utedusch som är tillgängliga för badare vid Tasträsk badstrand på sommaren. Idrottstjänster deltog i förberedelserna och planeringen av konstisbanan i Söderkulla, olika friluftsleder, idrottshallsprojektet Kervo–Sibbo och idrottshallsprojektet vid Miili. Idrottstjänster frigjorde kommunen från MSki-skidspårstjänsten och skapade för kommunen ett ArcGis-system som visar underhållssituationen för skidspåren och isbanorna. Under den första vintern hade ArcGis över 6 000 klick. Driftproven vid Söderkullas källvärmearbete genomfördes 2023.

En plan för idrottstjänster upprättades, i vars beredningsskede en enkät genomfördes bland kommuninvånarna och flera intressenter intervjuades. Under upprättandet av planen för idrottstjänster utarbetades en separat enkät för elevgrupper.

En stig för motionsrådgivning för barn och unga byggdes i samarbete med aktörer i Östra Nylands välfärdsområde och olika aktörer i Sibbo kommun. Projektet fick ett statligt projektstöd på 15 000 euro.

Antalet klienter som deltog i motionsrådgivningen för vuxna var 40 och deras totala antal besök var 108. (År 2022: 40 personer och 150 besök, 2021: 29 personer och 77 besök, år 2020: 38 personer och 85 besök.) Idrottstjänster deltog nätverket Kuntaliike för medelstora kommuner. Via nätverket organiserades fem möten med ledande tjänsteinnehavare inom idrotten, största delen av mötena hölls på distans och ett av mötena var ett närvaromöte i Jämsä.

Idrottstjänster deltog i ett överkommunalt idrottssamarbete där Borgå stads idrottstjänster och idrottstjänsterna i Sibbo, Lovisa och Lapträsk kommuner deltog. Sju möten hölls inom ramen för samarbetet. De viktigaste ämnena i samarbetet under 2023 var motionsrådgivning och samarbete kring välfärd och hälsa. Ämnena omfattade också exempelvis idrottsturism, friluftsleder, kommunikation, idrottsutbildning och utveckling av idrott i samarbete med kommunerna i Östra Nylands välfärdsområde.

Idrottstjänster ordnade flera evenemang och idrottskurser, Drömmarnas motionsdag i Molnträsk den 10 maj 2023, specialidrottsevenemanget Good Moves två gånger, Motionsborgen-evenemang för barnfamiljer och öppen parkgymnastik för kommuninvånarna på sommaren.

Antalet besökare på friluftslederna har förblivit på en högre nivå än före pandemiåren. Antalet besökare i konditionstrappan har ökat en aning.

Kulturtjänster

I alla grundskolor infördes en så kallad kulturstig (plan för kulturfostran), som stöder lärande i lärmiljöer utanför skolan. Stigen säkerställer att eleverna får likvärdiga kulturopplevelser, oavsett skolspråket och var skolan ligger.

Slutförandet av renoveringen av Topeliussalen under hösten kommer att förbättra tillgängligheten till kulturevenemang och öka deras mångfald.

Kostservice

I skolhälsoenkäten 2023 var den viktigaste frågan när det gäller kostservicen: Hur ofta äter du skollunch under skolveckan? Av eleverna i åk 8 och 9 äter 54,2 procent inte skollunch dagligen. En handlingsplan upprättades för att ta itu med problemet. Menyn för våren 2024 är utformad enligt kundernas favoriträtter, inklusive spenatplättar, kycklingnuggets, hamburgare, kalkonbiffar, ugnskorv, knackkorvsås, köttfärsbiffar och makaronilåda. De mest populära vegetariska rätterna har valts ut för menyn våren 2024, och mjukt bröd har lagts till den vegetariska dagen från början av vårterminen. Skolans kryddurval har granskats. Maten kryddas i mån av möjlighet enligt kundkretsen (lågstadieskolor, högstadieskolor, andra stadiet). På temadagar serveras efterrätt max 3 gånger per termin.

Dessutom genomförde vi en egen skolmatsenkät bland skoleleverna under hösten. Enkäten var ett av de bindande målen för 2023. Resultaten från undersökningen bifogas välfärdsberättelsens årsrapport (bilaga 2).

4.2.3 Utbildning

Åtgärder i enlighet med kommunstrategin och den omfattande välfärdsberättelsen och -planen

Vi förbättrar våra barns och ungas välfärd + Barns och ungas lärresultat är bland den högsta fjärdedelen i landet

Skolfrånvaro är en av indikatorerna på välfärd. Den 1 augusti 2023 trädde en lagändring i kraft i den grundläggande utbildningen, som ålägger utbildningsanordnaren att inte bara övervaka utan också att systematiskt förebygga och ingripa i frånvaro. Syftet med lagändringen är att främja elevernas välfärd och att stärka skolornas förutsättningar att stödja grundläggande färdigheter och uppnå lärresultat genom att minska skolfrånvaro. Att förebygga frånvaro och stärka skolnärvaro är nyckeln. Syftet är att upptäcka förändringar i elevens lärande och välfärd så tidigt som möjligt. Elevernas frånvaro förebyggs och skolans engagemang stärks genom skolans gemensamma elevvårdsarbete, arbete mot mobbning, trakasserier, diskriminering och våld, samarbete mellan hem och skola och en verksamhetskultur som stärker elevernas delaktighet.

Verksamhetsmodellen Åtgärder vid elevens frånvaro infördes i grundskolorna i Sibbo. Modellen har utvecklats i det landsomfattande projektet Engagerande arbete i skolgemenskapen, i vilket Sibbo deltog. Modellen beskriver det gemensamma samarbetet för att stärka engagemanget i skolan och ingripa i frånvaro på elevnivå, hur stödåtgärder ska ordnas samt samarbetet mellan elevvårdstjänsterna och andra social- och hälsovårdstjänster. Frånvaro följs upp på elevnivå, på klass- och gruppnivå samt på kommunnivå. Information som samlas in om frånvaro används vid planeringen av elevspecifika, klassspecifika eller skolspecifika stödåtgärder.

Ökningen av skolfrånvaro, elevernas rastlöshet och behovet av närvaro av vuxna har skapat ett behov av att få nya yrkespersoner till skolan vid sidan av lärarna. Dessa personers arbete är inte knutet till klassens läsordning och deras yrkeskunskap är inriktad på att möta de unga, lösa konflikter, stärka gruppandan och organisera meningsfulla rastaktiviteter och en trygg fritid tillsammans med de unga. Syftet med samhällspedagogens arbete är att öka välfärden för hela skolgemenskapen och därmed stödja elevernas engagemang i skolan och deras trivsel där (samhällspedagoger till Nickby Hjärta och Miili, projektfinansiering).

Stärka social gemenskap och delaktighet

Temat för skolornas gemensamma elev- och studerandevårdsarbete under läsåret 2023–24 är "Trevligt att du kom till skolan!". Varje skola skriver in i sin elev- och studerandevårdsplan vilka åtgärder som vidtas i skolan för att stödja engagemanget och närvaron i skolan. Åtgärderna utarbetas tillsammans med elevkårens styrelse och elevgrupperna.

Elevernas delaktighet och påverkningsmöjligheter ökas. Enligt forskning ökar delaktighet barns och ungas välfärd och känsla av trygghet och stöder regelbunden skolgång. De verksamhetsmodeller och rutiner som används i skolan för att öka och stärka delaktigheten skrivs in i läsårsplanen

Mätare: Under 2023 kommer varje skola att införa en ny metod som ökar delaktighet, och användningserfarenheterna rapporteras.

Säkerhetskompetensen hos vuxna som arbetar med barn och ungdomar i skolan och på fritiden stärks. Statligt stöd har erhållits för anordnande av säkerhetsutbildning och -coachning. I anknytning till temat anordnas en utbildning i restorativ medling, som ger verktyg för lösning av konflikter i vardagen

Skolans fysiska, psykiska och sociala säkerhet stärktes genom säkerhetsutbildning (pågår i två läsår) och medlingsutbildning för rektorer. Mapa-utbildning ordnades för lärarna och handledarna vid Nickby Hjärtas skolcentrum.

Gutsy Go-samhällsmetoden stärker de ungas delaktighet och coachar hela ungdomsåldersgrupper att arbeta tillsammans för att ta fram lösningar som stärker fred och förtroende. Det treåriga Gutsy Go HUB-projektet kommer att fortsätta i alla högstadieskolor under läsåret 2023–2024.

Andra prioriteringar i verksamheten 2023

Trygghet i vardagen

Uppdateringen av beredskapsplanen för utbildningstjänster inleddes hösten 2023.

Samarbete med välfärdsområdet

Styrgruppen för elev- och studerandevården i Östra Nylands välfärdsområde sammanträdde två gånger. Gruppen utarbetade en regional elev- och studerandevårdsplan. I styrgruppen representeras Sibbo av utbildningssektorns servicechef. Förutom styrgruppsarbetet idkades samarbete, och funktionella samarbetsstrukturer utvecklades med de ledande arbetstagarna inom elev- och studerandevården och med den elev- och studerandevårdspersonal som arbetar i skolorna i Sibbo.

Främjande av kulturell välfärd

Alla grundskolor använder en kultur- och motionsstig. För varje årskurs fastställs kultur- och motionsevenemang, vilket möjliggör lärande och upplevelser i lärmiljöer utanför skolan. Stigen säkerställer att eleverna får likvärdiga kultur- och motionsupplevelser, oavsett skolspråket och var skolan ligger.

4.2.4 Småbarnspedagogik

Åtgärder i enlighet med kommunstrategin och den omfattande välfärdsberättelsen och -planen

Våra barns och ungdomars välfärd förbättras

Kamratrelationerna och delaktigheten i barngruppen stärks. Kvalitetskontrollen inom Utvecklande respons används för att följa upp hur barnets uppmärksamhet fästs vid kamratgruppen och hen engagerar sig i verksamheten. Mätare: Minska antalet "icke-fokuserade barn" (nu 8,1 % i Sibbo och 7,8 % det nationella värdet) och öka "hållbart engagemang" (nu 8,3 % i Sibbo och 10 % det nationella värdet)

Kompetens och ledning utvecklas systematiskt

Kartläggning av personalens kompetens från innehållet i den nationella planen för småbarnspedagogik med hjälp av verktyget av Reunamo Education. Baserat på resultaten av kompetenskartläggningen riktas utbildningsplanen för tjänsterna inom småbarnspedagogik på två viktiga utvecklingsområden. Två utbildningstillfällen kommer att anordnas för hela personalen inom de områden som är i störst behov av förstärkning.

Främjande av sunda levnadsvanor och kulturell välfärd

Sunda levnadsvanor och kulturell välfärd har främjats inom småbarnspedagogiken i Sibbo med följande åtgärder:

- Varje småbarnspedagogik- och förskoleenhet har en särskilt utsedd ansvarsperson för fysisk aktivitet, med vilken separata möten har ordnats i syfte att behandla de i förväg presenterade forskningsresultaten av Utvecklande Respons med avseende på fysisk aktivitet. Sibbo har också en separat utlåningsfacilitet för idrotts- och sportutrustning.
- En teaterföreställning som ingår i kulturkalendern har anordnats våren 2023 för hela åldersgrupperna 5- och 6-åringar.
- Sibbo har ett nära samarbete med kostservicen i syfte att servera mat som överensstämmer med näringsrekommendationerna. Inom småbarnspedagogiken i Sibbo serveras inte sötsaker.

I välfärdsarbetet har samarbetet med Östra Nylands välfärdsområde utökats. Den ansvarige rådgivande specialläraren inom småbarnspedagogik representerar kommunen i välfärdsområdets expertgrupp för barnskydd och i arbetsgruppen för rehabilitering. Blanketterna och rutinerna för överföring av uppgifter mellan rådgivningen och småbarnspedagogiken har uppdaterats i samarbete med välfärdsområdet.

Sibbo har fått specialunderstöd av staten för 2022–2024 för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen **för att jämna ut konsekvenserna av covid-19-epidemin.** Projektfinansieringen har använts för att avlöna en resurslärare för småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen med uppgiften att stödja språklig och kulturell mångfald samt för att jämna ut spridningseffekterna av covid-19-epidemin på barns utveckling och lärande och ordna stöd. Finansieringen har också använts för undervisning av finska/svenska som andra språk.

Andra prioriteringar i verksamheten 2023

Utveckling av kompetens och ledarskap i enlighet med strategin har genomförts systematiskt med hjälp av statsunderstöd (Statens specialunderstöd för åtgärder som förbättrar kvaliteten, utvärderingen och ledningen inom småbarnspedagogiken åren 2022–2023). Projektmedlen har använts för att utveckla biträdande ledarskap som en del av en högklassig ledningsstruktur i småbarnspedagogiken och chefernas bedömningskompetens.

Det nya kompetensområdet i enlighet med planen för småbarnspedagogik, digital kompetens, har utvecklats med hjälp av statsunderstöd (Statens specialunderstöd för utveckling av pedagogisk verksamhet inom småbarnspedagogiken i anknytning till digitala färdigheter och digital kompetens). Projektmedlen har använts för att avlöna en digitalkoordinator för att undervisa och modellera digitala färdigheter i småbarnspedagogiken.

Den flexibla förskole- och nybörjarundervisningen, som täcker övergångsskedena, har utvecklats i samarbete med utbildningssektorn, och gemensamma gränsvillkor för samverkan mellan förskole- och nybörjarundervisningen har tagits fram i kommunen.

4.2.5 Samhälle och miljö

Åtgärder i enlighet med kommunstrategin och den omfattande välfärdsberättelsen och -planen

Inga åtgärder.

Andra prioriteringar i verksamheten 2023

Sektorn för samhälle och miljö ansvarar för planering, genomförande och underhåll av vardagsmiljöerna i Sibbo. Transportförbindelserna i det egna bostadsområdet, funktionaliteten i vattenförsörjningen, tryggheten på hemgatan, renligheten och trivsamt i den närliggande parken samt funktionaliteten i barnets daghem eller skola och god inomhusluft är exempel på viktiga faktorer i kommuninvånarnas vardag relaterade till sektorn.

Komforten, funktionaliteten och säkerheten i livsmiljön har höjts som ett centralt och övergripande mål för sektorn. Välsköta och trevliga miljöer upplevs som säkra och välfärdsfrämjande. Sektorn har målmedvetet strävat efter att ta hänsyn till rekreativsmöjligheter och välfärdsaspekter i all planering, byggande och underhåll.

En av de viktigaste prioriteringarna inom sektorn är samspel med invånarna. Olika omfattande sätt för deltagande och samspel är en integrerad del av planprocessen och de syftar till att nå olika invånargrupper och andra aktörer. I byggprojekt har snabb kommunikation under planerings- och byggfasen och i anknytning till underhållsåtgärderna lyfts fram upp som en integrerad del av verksamhetsprocesserna inom sektorn.

Under 2023 hölls flera invånarevenemang i samband med olika planprojekt. Utöver dessa presenterades strukturmodellfasen i Sibbo generalplan 2050 för invånarna vid invånarevenemang, en popup-turné och workshopar. Under året samarbetade sektorn med skolorna genom att anordna flera skolbesök och workshopar för elev- och studerandegrupper.

Projektet i deltagande budgetering 2023, #MittSibbo - skärgården, fokuserade på utveckling av Sibbo skärgård. Sibboborna fick komma med idéer och rösta om förslag för utveckling av trivselt, välfärden och

den sociala gemenskapen i skärgården. Inom projektet #MittSibbo - skärgården iståndsattes grillplatser och bryggor i skärgården och skärgårdens tillgänglighet kartlades.

5 Sammanfattning och slutsatser

Sibbobornas välfärd är i allmänhet på en god nivå. Det finns utrymme för förbättring, särskilt när det gäller ungdomars välfärd. För att förbättra ungdomars välfärd är det viktigt att i förebyggande syfte stödja barns och barnfamiljers välfärd. Det är viktigt att försöka identifiera vilka faktorer som stöder Sibbobornas välfärd, så att välfärden förblir på en god nivå i framtiden.

Det finns knapphändigt med uppgifter om upplevd välfärd och levnadsvanor hos unga vuxna, personer i arbetsför ålder och äldre. Det finns knappt några uppgifter tillgängliga om skyddande faktorer som stöder välfärd, och inte heller om riskfaktorer. För att kunskapsunderlaget ska vara tillräckligt brett behövs också indikatordata från icke-nationella källor. Detta bör beaktas vid utarbetandet av nästa omfattande välfärdsberättelse och -plan.

Det finns utrymme för utveckling av planmässigheten och systematiken i främjandet av välfärd och hälsa samt i den hälsofrämjande verksamheten i Sibbo kommun. Av delområdena inom hälsofrämjande verksamhet behöver särskilt delaktigheten utvecklas. Enligt plan ska välfärds- och hälsofrämjande strukturer i Sibbo lanseras under 2024.

År 2023 har Sibbo kommun genomfört flera åtgärder för att främja befolkningens välfärd och hälsa. Åtgärder för att främja välfärd och hälsa har genomförts inom alla kommunens sektorer.

De välfärds mål som beskrivs i välfärdsberättelsen och -planen för fullmäktigeperioden 2021–2025 är mycket omfattande och har inte definierats konkret. Således har de inte givit någon specifik riktning för kommunens arbete i syfte att främja välfärd och hälsa. Därför är det svårt att bedöma måluppfyllelsen.

6 Behandling i organen

Årsrapporten om främjande av välfärd och hälsa behandlas i välfärdssektionen, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i mars–juni 2024.

Kommunfullmäktige godkänner rapporten som en del av planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet.

7 Bilagor

Bilaga 1 Tabeller och diagram i välfärdsberättelsens årsrapport

Tabeller i välfärdsberättelsens årsrapport 2023

- Tabell 1. Hälsöfrämjande verksamhet inom alla sektorer i Sibbo kommun på en skala från 0 till 100.
- Tabell 2. Hälsöfrämjande verksamhet hos kommunledningen i Sibbo på en skala från 0 till 100.
- Tabell 3. Sibbos befolkning per åldersgrupp den 31 december 2022 och befolkningsprognos per åldersgrupp fram till 2030.
- Tabell 4. HYTE-koefficient (0–100)
- Tabell 5. HYTE-koefficient, euro/invånare.
- Tabell 6. Processindikatorernas medeltal (0–100)
- Tabell 7. Resultatindikatorernas medeltal (0–100).
- Tabell 8. Till fullmäktige rapporteras varje år om befolkningens levnadsvanor och förändringar i dessa.
- Tabell 9. I kommunens budget och ekonomiplan fastställs mätare för budgetåret för att följa upp uppnåendet av målen att främja befolkningens välfärd och hälsa.
- Tabell 10. Utvärderingsberättelsen av kommunens revisionsnämnd utvärderar uppnåendet av kommunens mål inom välfärd och hälsa under fullmäktigeperioden.
- Tabell 11. Kommunen har en särskilt utsedd expert, planerare eller liknande som samordnar välfärds- och hälsöfrämjande arbete.
- Tabell 12. Invånarråd och forum anlitas vid planering och utveckling av kommunens tjänster.
- Tabell 13. Barns och ungas fysiska aktivitet rapporteras årligen i kommunens välfärdsberättelse eller i en motsvarande rapport.
- Tabell 14. Kommunen sammankallar regelbundet ett gemensamt möte med idrottssällskap och föreningar.
- Tabell 15. I kommunen ordnas grupper med fysisk aktivitet, som riktar sig till barn och ungdomar som inte deltar i idrottsföreningsverksamhet.
- Tabell 16. De tjänsteinnehavare som ansvarar för att främja fysisk aktivitet deltar i organens förhandsbedömning av verkningarna.
- Tabell 17. I kommunen finns en tväradministrativ arbetsgrupp som behandlar främjande av fysisk aktivitet.
- Tabell 18. Granskning av främjandet av hälsan och säkerheten i skolmiljön samt främjandet av skolgemenskapens välfärd.

- Tabell 19. Skolan har långa raster med fysisk aktivitet.
- Tabell 20. Skolan följer Statens näringsdelegations rekommendationer för skolmåltider vid anordnandet av skolluncher och mellanmål.
- Tabell 21. Kommunen sänker tröskeln för deltagande i kultur.
- Tabell 22. Biblioteksbesökare och utlåningsvolym 2022 och 2023.

Diagrammen i välfärdsberättelsens årsrapport 2023

- Diagram 1. Helheten av program och planer som styr arbetet med att främja välfärd och hälsa.
- Diagram 2. Årlig planering av välfärds- och hälsofrämjande arbete.
- Diagram 3. Hälsofrämjande verksamhet inom alla sektorer i Sibbo kommun på en skala från 0 till 100.
- Diagram 4. Hälsofrämjande verksamhet hos kommunledningen i Sibbo på en skala från 0 till 100.
- Diagram 5. Demografisk försörjningskvot.
- Diagram 6. Barnfamiljer, % av familjerna
- Diagram 7. Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna.
- Diagram 8. Kommunens allmänna låginkomstgrad
- Diagram 9. Låginkomstgrad för barn.
- Diagram 10. Nöjd med sitt liv för tillfället, % av eleverna i åk 4 och 5.
- Diagram 11. Upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller svagt, % av eleverna i åk 4 och 5.
- Diagram 12. Fysisk funktionsförmåga hos barn och ungdomar (MOVE!-mätning), % av eleverna i åk 4 och 5 har dålig fysisk funktionsförmåga.
- Diagram 13. Förekomst av övervikt (inkl. fetma) (%) bland 2–6-åringar.
- Diagram 14. Förekomst av övervikt (inkl. fetma) (%) bland 7–12-åringar.
- Diagram 15. Skolmobbad minst en gång i veckan, % av eleverna i åk 4 och 5.
- Diagram 16. Har upplevt fysiskt våld av föräldrar eller andra vårdande vuxna, % av eleverna i åk 4 och 5.
- Diagram 17. Besök hos barnrådgivningen i primärvården totalt / 1000 0–7-åringar.
- Diagram 18. Nöjd med sitt liv för tillfället, % av eleverna i åk 8 och 9.
- Diagram 19. Nöjd med sitt liv för tillfället, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.
- Diagram 20. Nöjd med sitt liv för tillfället, % av första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter.

- Diagram 21. Mycket svag upplevelse av delaktighet, % av eleverna i åk 8 och 9.
- Diagram 22. Upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller svagt, % av eleverna i åk 8 och 9.
- Diagram 23. Upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller svagt, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2
- Diagram 24. Har upplevt stark positiv mental hälsa under de senaste två veckorna, % av eleverna i åk 8 och 9.
- Diagram 25. Har upplevt stark positiv mental hälsa under de senaste två veckorna, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.
- Diagram 26. Har upplevt stark positiv mental hälsa under de senaste två veckorna, % av första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter.
- Diagram 27. Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i åk 8 och 9.
- Diagram 28. Måttlig eller svår ångest, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.
- Diagram 29. Äter inte skollunch dagligen, % av eleverna i åk 8 och 9.
- Diagram 30. Äter inte skollunch dagligen, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.
- Diagram 31. Fysisk funktionsförmåga hos barn och ungdomar (MOVEI-mätning), % av eleverna i åk 8 och 9 som har dålig fysisk funktionsförmåga.
- Diagram 32. Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- och nikotinprodukter eller penningsspel, % av eleverna i åk 8 och 9.
- Diagram 33. Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- och nikotinprodukter eller penningsspel, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.
- Diagram 34. Oroväckande användning av rusmedel eller tobaks- och nikotinprodukter eller penningsspel, % av 1:a och 2:a årets studerande vid yrkesläroanstalter.
- Diagram 35. 17–24-åringar som saknar utbildning, % av befolkningen i samma ålder.
- Diagram 36. 18–24-åringar med risk för utslagning (som inte arbetar, studerar eller gör beväringstjänst), % av motsvarande åldersgrupp.
- Diagram 37. Skolmobbad minst en gång i veckan, % av eleverna i åk 8 och 9.
- Diagram 38. Skolmobbad minst en gång i veckan, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.
- Diagram 39. Har upplevt fysiskt våld av föräldrar eller andra vårdande vuxna under året, % av eleverna i åk 8 och 9
- Diagram 40. Har upplevt fysiskt våld av föräldrar eller andra vårdande vuxna under året, % av gymnasieeleverna i åk 1 och 2.
- Diagram 41. 25–64-åringar som fått långvarigt utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder.
- Diagram 42. 25–64-åringar som får invalidpension, % av befolkningen i samma ålder.

- Diagram 43. Index för arbetsförmåga, åldersstandardiserat.
- Diagram 44. 25–64-åringar som får sjukdagpenning på grund av psykisk ohälsa / 1 000 personer i samma ålder.
- Diagram 45. Ensamboende personer som fyllt 75 år, % av befolkningen i samma ålder.
- Diagram 46. Vårdperioder relaterade till att personer som fyllt 65 år ramlar eller faller / 10 000 personer i samma ålder.
- Diagram 47. Sjuklighetsindex, åldersstandardiserat.
- Diagram 48. Brott mot liv och hälsa som kommit till polisens kännedom / 1 000 invånare.
- Diagram 49. Egendomsbrott som kommit till polisens kännedom / 1 000 invånare.
- Diagram 50. Narkotikabrott som kommit till polisens kännedom / 1 000 invånare.
- Diagram 51. Patienter som vårdats på sjukhus på grund av skador och förgiftning / 10 000 invånare.
- Diagram 52. Upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt, % av eleverna i åk 8 och 9.
- Diagram 53. Övervikt, % av eleverna i åk 8 och 9
- Diagram 54. 17–24-åringar som saknar utbildning, % av befolkningen i samma ålder.
- Diagram 55. 25–65-åringar som fått långvarigt utkomststöd, % av befolkningen i samma ålder.
- Diagram 56. 25–64-åringar som får invalidpension, % av befolkningen i samma ålder.
- Diagram 57. Vårdperioder relaterade till att personer som fyllt 65 år ramlar eller faller / 10 000 personer i samma ålder.

Bilaga 2 Rapporter och sammanställningar om befolkningens välfärd, producerade av kommunen

Sammanställning om skolhälsoenkäten 2023, producerad av utbildningstjänster: https://www.sipoo.fi/wp-content/uploads/2024/03/Liite-2_Kouluterveyskyselyn-2023-tulokset.pdf

Sammanställning om välfärdsenkäten för skolor: https://www.sipoo.fi/wp-content/uploads/2024/03/Liite-3_Koulujen-hyvinvointikyselyn-2023-tulokset.pdf

Sammanställning om enkät om skolmåltider, producerad av kostervicen (dokumenten på finska): https://www.sipoo.fi/wp-content/uploads/2024/03/Liite-4_Ruokapalveluiden-kouluruokailukyselyn-tulokset.pdf